

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVII

Kaina 3c

Chicago, Ill. Antradienis, Gruodžio-December 23 d., 1930

No. 301

Karas, jeigu įvyktų,
paskandintų Europą
atgal į barbarizmą

Anglų premjeras Henderson išsėpa, kad pasaulio taikai reikia dabar pastatyti tvirtą pamatą

BRIGHTON, Anglija, gruod. 22.

— "Mes turime pasirinkti vieną dvejų: taiką, arba karą; bendradarbiavimą, arba kovą; plėtimą ir kėlimą civilizacijos, arba atkritimą į praetis barbarizmą. Ir turime tą padaryti tuojau, išvengti to, arba atidėlioti toliau, mes negalime."

Taip pasakė Arthuras Hendersonas, Anglijos darbiečių užsienių reikalų ministras, kalbėdamas čia vakar per radio.

Jis pareiškė, kad "jeigu mes negalėsime sukurti pasaulio taiką ant tvirtų pamatų; jei ne padarysime tati dabar, kol didžiojo karo baisybės dar neįdilo iš mūsų atminties, tai galime but tikri, kad anksčiau ar vėliau pasauli užgrius tokia katastrofa, kurioje žlugs visa, kas mums yra brangu vakarų civilizacijoje."

Britų užsienių reikalų ministras tačiau išsėpa nuo įkyriai skleidžiamos iš tam tikrų versmių karo baimės, sakydamas:

"Aš drąsiai išsėpa visus žmones, kad jie visi neklausytų, kurie kalba apie karą. Aš esu visiškai įsitikinęs, kad nėra nė vieno, kuris norėtų karo; nė vieno, kuris konspiruotų dėl karo; nė vieno, kuris nesuprastų, kad karas būtų didžiausia nelaimė visiems."

Masiniai socialistų
suėmimai Rusijoje

Ivairiuose miestuose suimta daug jaunuomenės, simpatizuojančios su socialistais

BERLYNAS, gruod. 22. — Leidžiamos čia rusų socialdemokratų partijos laikraščio Socialistiškų Vestnik korespondentas Rusijoje praneša apie naujus masinius socialistų vadų suėmimus sovietijoje. Jo pranešimu, Voroneže tapo suimti Galperinas, Pindrikas, Vindersonas, Liulko ir dar dvilika kitų, kurių vardai nežinomi.

Saratove suimti penki asmenys, kaltinami priklausymu socialdemokratų partijai. Tarp suimtų kitų aštuonių asmenų trys yra kaltinami priklausymu socialistų-revoliucionierių partijai. Skaitmeninių areštų įvyko Leningrade, Kostromoj, Kurske ir Odesoj, ypačiai jaunuomenėje, įtartoje dėl simpatizavimo su socialdemokratais.

LONDONAS, gruod. 22. — Šiandien čia mirė žinomas anglų rašytojas ir žurnalistas Neil Munro, 66 metų amžiaus.

Chicago ir apilinkai federalis oro biuras šiai dienai praneša:

Nenusistojęs oras; nedidelė temperatūros atmaina; lengvi pietų vakarų ir žiemų vakarų vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 22° ir 29° F.

Šiandien saulė teka 7:15, leidžiasi 4:22. Mėnuo leidžiasi 7:37 vakaro.

9 senelių prieglaudose
namie mirė nuo nuodų

PRAHA, Cekoslovakija, gr. 22. — Senelių prieglaudoje Gitišne šandien mirė nuo užsnuodijimo devyni tos prieglaudos senuoliai, o dvidešimt kitų susirgo. Prieglauda ką tik buvo dezinfekuota.

Rykovas pašalintas
ir iš Politbiuro

Buvęs galingiausia figūra sovietų valdžioje nuo Lenino laikų, dabar išmestas sąslavyman

MASKVA, gruod. 22. — Aleksiejus I. Rykovas, kuris andai buvo pašalintas iš sovietų liaudies komisarių tarybos pirmininko (premjero) vietos, vakar centralinio vykdomojo komiteto ir centralinės kontrolės komisijos buvo pašalintas ir iš paskutinės svarbios vietos sovietų valdžioje, butent, iš politinio biuro.

Tuo būdu buvęs galingiausia sovietų valdžioje figūra nuo pat Lenino laikų, Rykovas pagaliau liko visai be vietos.

Tomskis taip pat pašalintas

Be vietos liko taip pat ir Michailas Tomskis, buvęs vyriausias raudonųjų profsojų vadovas, kuris vakar buvo pašalintas ir iš augščiausios ekonominės tarybos vicepirmininko vietos.

Eilė laukia Bucharino

Tik Nikolajus Bucharinas, Rykovo ir Tomskio vienmintis opozicijos prieš diktatoriaus Stalino politiką, dar paliktas savo augstose vietose, butent centraliniame vykdomajame komitete ir augščiausioje ekonominėje taryboje. Manoma, tačiau, kad jo laukia tas pats likimas.

Sovietų valdžios aparate padaryta ir kitų atmainų. Grigorijus Ordžonikidze, augščiausios ekonominės tarybos pirmininkas, tapo išrinktas į politinį biurą, o Viačeslavas Molotovas, kuris užėmė Rykovo vietą kaip premjeras, tapo atleistas iš kompartijos sekretoriaus pareigų.

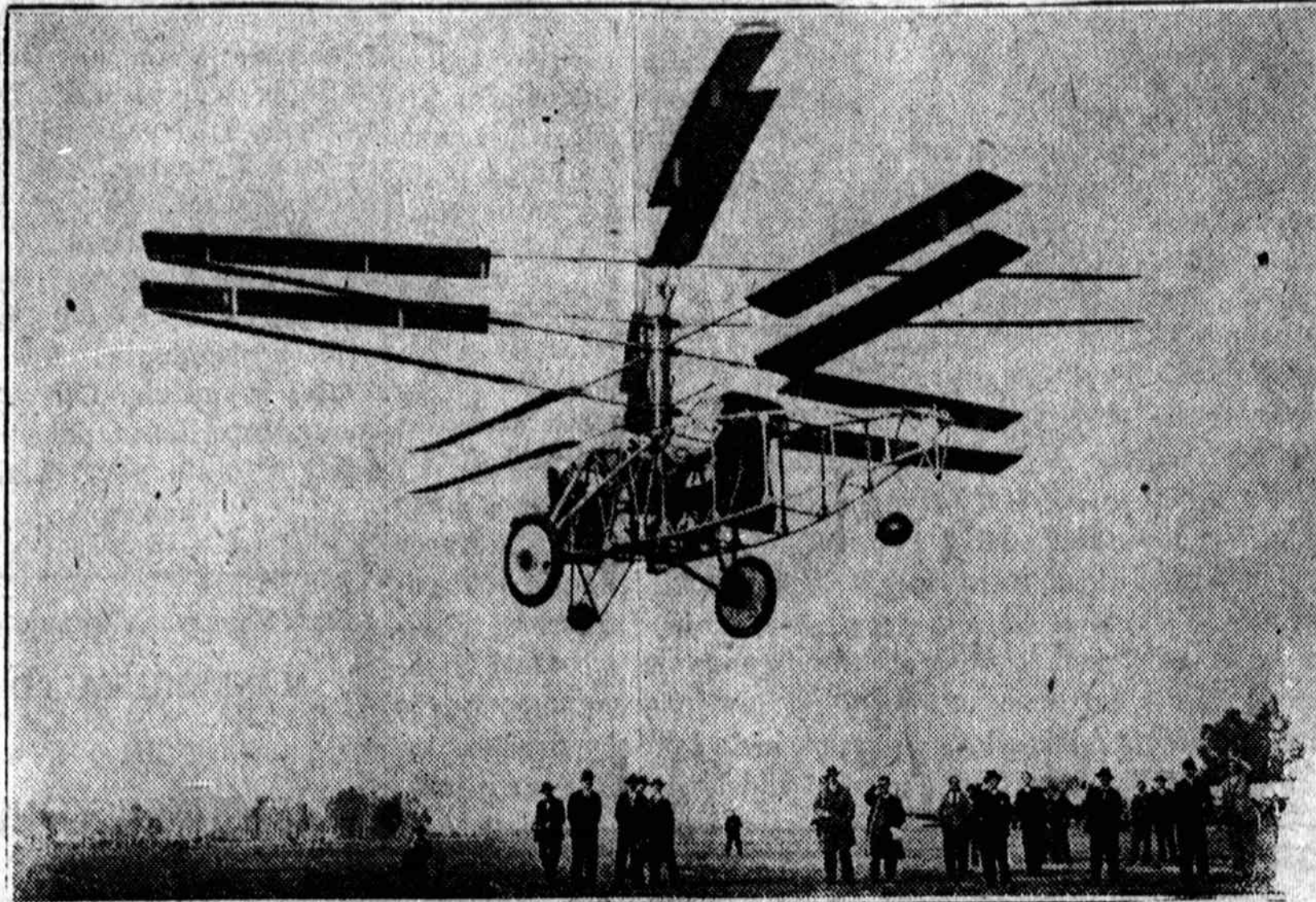
"Geriau skaudėti bausmė
nei ilgas kalėjimas"

HELSINKIS, Suomija, gruod. 22. — Prohibicija ir Suomijoje sausakimšai prigrudo kalėjimus. Žmonėms nuo prohibicijos įstatymo laužymo atbaidyti, vyriausybė prieš kiek laiko pasiūlė atgaivinti seniai panaikintą baudimo būdą — nusikaltėlius sodinti "ant duonos ir vandens".

Tas valdžios pasiūlymas sukėlė spaudos aštrių protestų. Kritikuota jis, kaip žiaurus ir nežmoniškas įstatymas, kvepiąs viduriniais amžiais.

To nežiurint, įstatymas buvo seimo priimtas ir gruodžio 1 dieną įėjo galion, bet įstatyme numatyta, kad kiekviena diena "ant duonos ir vandens" kaliniui bus lygi penkioms dienoms su pilna kalėjimo diena.

Atsitiko nepaprastas dalykas. Milžiniška dauguma kalinių tuojau padavė prašymus, kad jiems būtų pritaikyta ta žiauri "duonos ir vandens" bausmė. Jie bevelija už kiekvieną pakentėtą dieną gauti penkias dienas atleidų, ir tuo būdu greitai išeiti iš kalėjimo.

[Atlantic and Pacific Photo]

Naujo tipo lėktuvas, helikopteras, su šešiomis sukančiosiomis mentėmis, galingu inžinu ir nūsileidžiamais tekiniais. Lėktuvas neseniai buvo bandomas Barcelonoje, Ispanijoje. Bandymai davė gerų rezultatų. Helikopteras gali nuo žemės stačiai augstyn kilti ir stačiai nusileisti.

2000 kinų komunistų
krito kautynėse su
valdžios kariuomene

500 paimti į nelaisvę; paimta taip pat komunistų tvirtovė Kiangsi provincijoje

NANKINAS, Kinai, gruod. 22. — Oficialiai praneša, kad dviejų dienų kautynėse tarp valdžios kariuomenės ir komunistų bandų Kiangsi provincijoje, 2,000 komunistų buvo nukauti ir 500 paimti į nelaisvę. Tungku miestas, komunistų tvirtovė, tapo paimtas ir trobesiai, kur komunistai buvo įsteigę savo sovietus, sunaikinti.

Iš Kantonos praneša, kad kantoniečių kariuomenė sumušė komunistų bandas, bandžiusias įsiveržti į šiaurinį Kvantungą.

Kunigas sako Jėzų
buvus karininką,
ne pacifistą

BERLYNAS, gruod. 22. — Vokietijos fašistų vado, Hitlerio, laikraštį vienas kunigas rašo, tikrindamas, kad Jėzus Kristus visai nebuvo pacifistas (taikos šalininkas), bet priešingai: jis buvo kariautojas. Kryžius esąs karo — negailestingo karo — simbolas. Kas sakąs, kad Jėzus buvęs švelnus, romus, pacifistas, tas silpninas krikščionių tikėjimą ir žeminąs Kristų. Toks žmogus, pasak to fašistų kunigo, neturįs teisės nei Kristaus gimimo šventės (Kalėdų) švęsti.

Bombų sprogimai trijuose
Havanos teatruose

HAVANA, Kuba, gruod. 22. — Vakara vakarą čia trijuose svarbiausiuose teatruose buvo išsprogintos bombos. Sprogimai niekur žmonių nesužeidė, bet tūli buvo sužeisti kilius paniką ir publikai ėmus grūstis pro duris laukan.

Bombų sprogimai įvyko National, Encanto ir Wilson teatruose. Policija suėmė keletą įtariamų asmenų.

Lakunas žuvo aeroplano
sparnams sulūžus

CINCINNATI, Ohio, gruod. 22. — Jo aeroplanui nulužus sparnus ir nukritus žemėn iš 2,500 pėdų augstumo, užsimušęs čia aviatorius Lawrence Hazleton, 22 metų amžiaus.

Ir nykštukas Monako
kelia maištą prieš savo
valdovą

MONTE KARLO, Monako, gruod. 22. — Mažytės Monako valstybės valdovui, kunigaikščiui Liudvikui (Louis), šandien grįžus iš Paryžiaus, kur jis dažnai mėgsta praleisti laiką, minios — apie 7,000 žmonių — pasitiko jį riaušėmis. Policijai ir visai mobilizuotai šimto karių armijai, su dideliu vargu pavyko riaušiminkus išsklaidyti. Daugiau kaip tuzinas asmenų buvo sužeisti ir arti 50 areštuoti.

Alabama palei d ž i a
Kalėdų šventėms
300 kalinių

MONTGOMERY, Ala., gruod. 22. — Gubernatorius Graves šandien paleido iš Alabamos valstijos kalėjimų daugiau kaip 300 nusikaltėlių, kad Kalėdų šventės jie galėtų praleisti namie. Visi tie kaliniai, kurių tūli laikomi kalėjime jau daugiau kaip 25 metų už žmogžudystes ir kitus sunkius nusikaltimus, paleidžiami garbės žodžiu dviem savaitėm laiko. Sausio 5 dieną jie visi turi grįžti atgal į savo kalėjimus.

Tai jau treči metai, kaip gub. Graves Kalėdų šventėms paleidžia garbės žodžiu nusikaltėlius, nuteistus ilgiems metams kalėjimo, ir kol-kas paleistųjų tik penki negrįžo, dvių savaičių laisvės terminui pasibaigus.

Buvęs Lenkų senato-
rius, ukrainietis, nu-
teistas kalėti

VARŠUVA, gruod. 22. — Lvoje tapo nuteistas šešiams mėnesiams kalėjimo buvęs Lenkų senatorius graikų katalikų kunigas Tatimir, ukrainiečių Undo partijos narys. Lenkų jis buvo apkaltintas dėl "priešvalstybinių darbų".

Traukinio susikūlimas
Jugoslavijoje

BELGRADAS, Jugoslavija, gruod. 22. — Ties Laikovo stotimi šandien susikūlė iššokęs bėgių greitis Belgrado-Sarajovo traukinys. Dešimt pasakų buvo sužaloti, o vienas geležinkelio tarnautojas užmuštas.

Vaikai sutrukdė Ispanijos
karaliaus rūmų išsprogdinimą

Maj. Franko sakos buvęs nusikrėdęs mesti bombų į Alfonso palaciu, ir tik dėl vaikų to nepadaręs

LONDONAS, gruod. 22. — Daily Express korespondentas Portugalijoje praneša turėjus pasikalbėjimą su garsiu ispanų lakunu, maj. Ramonu Franco, pabėgusiu iš Ispanijos.

Pasak korespondento, maj. Franco pasakęs, kad per pastarąjį sukilimą jis nebombar davęs karaliaus Alfonso rūmų Madride tik dėlto, kad nenorėjęs nužudyti vaikų, kuriuos jis iš oro pastebėjęs bežaidžiančius apie rūmus.

"Jeigu ne tie vaikai, kuriuos pamačiau žaidžiančius Plaza del Armas aikštėj," pasakęs garsus lakunas, "aš bučiau karaliaus rūmus išsprogdinęs taip, kad iš jo būtų likus tik laužų kruva. Skrisdamas viršų karaliaus rūmų, buvau jau besirengias paleisti bombas, bet, pažvelgęs žemyn ir pamatęs burį vaikų, susilaikiau. Kam aukoti nekaltų vaikų gyvybes? tariau sau, ir nusikridau toliau."

Maj. Franco pasakęs, kad karaliaus palociaus išsprogdinimas turėjus but signalas visuotiniam respublikininkų sukilimui, kuris būtų nušlavęs Ispanijos monarchiją, bet tą signalo davimą sutrukdė vaikai.

Laivų kolizijoje. Baltijos
juroj žuvo viso
41 asmuo

KOPENHAGA, Danija, gr. 22. — Paskiausiomis žiniomis, garlaivių Areturus ir Oberon kolizijoje, kuri praeito penktadienio naktį įvyko Baltijos juroj ties Laso sala, ir kur garlaivis Oberon buvo paskandintas, iš viso žuvo 41 pasažierių ir įgulos žmonių.

Kiti keturiasdešimt Oberono keleivių ir įgulos žmonių, jų tarpe kapitonas Erikas Hjelt, buvo išgelbėti.

Ugniakalnio lavoje žu-
vę 300-400 žmonių

LONDONAS, gruod. 22. — Daily Mail gautu iš Roterdamo pranešimu, per Merapi ugniakalnio išsiveržimą Javos saloj, įvykusį praėjusią savaitę, žuvo tarp 300 ir 400 žmonių.

Lietuvos Naujienos

Audros nuostoliai
Klaipėdos krašte

Nuo šiomis dienomis siautiosios Klaipėdos Krašte audros labai nukentėjo pajurio žvejai. Jų tinklai sudraskyti arba nuplauti, žuiklavimo prietaisai sugadinti. Keli Freilos ir Nydos žvejai, išplaukę žvejoti, buvo patekę į pavojų, nes vėjas nuderškė jų valsčių bures ir audra mėtė po atvirą jurą. Visais atsitikimais, tačiau, pagelba buvo laiku suteikta ir nelaimingų atsitikimų išvengta. Klaipėdos žvejų uoste žvejai per naktį buvo prie savo valčių ir stengėsi jas apsaugoti nuo audros.

Pacių Klaipėdoj vanduo nutraukė tramvajaus susisiekimą su Krantine. Apsemti ir benzino tankai. Visas tankų plotas panašus į ežerą. Sukrautas prie tankų malkos plaukioja vandenį. Benzino bendrovės padaryta daug nuostolių. Tarp žvejų uosto ir naujo uosto paplautos pylimas. Didelis skaičius darbininkų dirba apsaugoti pylimus ir krantus nuo tolesnio griuvimo. Laivai, stovėję žiemos uoste, buvo pergabenti į saugesnes vietas. Nukentėjo ir naujai atliekami uosto darbai.

Melnragė ir Smiltynė, kaip vakar paaiškėjo, sunaikintos ir nuplautos beveik visos maudy-

Graikai patvirtino su-
tartis su Turkais

ATENAI, Graikija, gruod. 22. — Parlamentas ratifikavo Graikų-Turkų pasirašytas prekybos ir politinę sutartis.

Suėmė tris laivus su
\$130,000 gėrimų

NEW YORKAS, gruod. 22. — Praneša, kad pakraščių sargyba suėmė tris gėrimų kontrabandos laivelius su aštuoniais įgulos žmonėmis ir \$130,000 vertės svaigiųjų gėrimų.

Banko plėšikai nusine-
šė \$5,000 pinigų

HIGHLAND, Ind., gruod. 22. — Du jauni bandidai šandien puolė čia Farmers and Merchants Savings banką, suvarė banko valdininkus ir tarnautojus į voltą ir pabėgo su apie \$5,000 gyvais pinigais.

Apilėšė kitą banką

ENGLISH, Ind., gruod. 22. — Šį rytą keturi bandidai apilėšė čia Crawford County State banką, išsinešdami \$2,500.

klų budelės. Smiltynės pliažas užverstas išplautais iš jūros rastaiais ir malkomis. Spėjama, kad juos užnešė audra, pakandinus kokį nors laivą, kuris buvo malkų prikrautas.

Teismas nubaudė poli-
cijos vadą už suimtųjų
mušimą

KAUNAS. — Pernai vasarą šančių policijos nuovados virš padėjėjas Strikaitis su 2 policininkais ir 3 civiliais piliečiais atvyko į Gardino gatvę pas pil. Agotą Zigaraitę ir reikalavo, kad atiduotų kokainą. Zigaraitė gynė. Tada Strikaitis Zigaraitę areštavo ir nusigabeno į šančių polic. nuovadą. Naktį 1 val. Strikaitis pasisaukė iš daboklės į rastių Zigaraitę ir vėl reikalavo, kad prisipažintų. Zigaraitė nepripažįstant, Strikaitis pradėjo ją mušti gumine lazda.

Strikaitis buvo patrauktas tieson. Kauno apyg. teismas pripažino, kad Zigaraitę areštuoti, Strikaitis turėjo pagrindo, bet mušė be pagrindo ir už tai jį nubaudė 5 paras arešto.

Filantrofiškas notaro
testamentas

Šiomis dienomis Suvalkų Kalvarijoje mirė notaras Seštakauskas, 70 metų amžiaus. Seštakauskas mirdamas paliko didelį turtą, kurio dalį taip paskirstė: po 100 lt. kiekvienam elgetai, kurie pas jį dažnai atėdavo; tarnams ir tarnautojams po 5,000 lt., žydų sinagogai 5,000 lt.; likusius pinigus — senelių prieglaudai.

Seštakausko vieton nuo gruodžio 1 d. notaru paskirtas Viktoras Kuraitis.

Elektros šviesa atpgs?

ŠIAULIAI. — Teko patirti, kad Amerikiečių akc. b-vei yra sudarytas projektas nuo Naujų Metų papiginti elektros šviesą. Norima, kad daugiau miesto gyventojai naudotųsi elektra.

Kalėdų ir Naujų Metų

SVEIKINDAMI
SIUSKITE SAVIEMS
LIETUVON

Pinigų Telegramą
PER NAUJIENAS

Atdara kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. Krukoniš

Lietuvos kunigaikštis Vytautas Didysis

(Paskaita, laikyta Montello Mass.)

(Tęsinys)

Pradėjus Vytautui viešpatuoti kaip vyriausiam Lietuvos valdovui, iš visų pusių puolė jį prieši. Rusų kunigaikščiai pradėjo atsimesti nuo jo, Algirdo sunai ir kiti kunigaikščiai, pavydėdami Vytautui garbės irgi pradėjo neklausyti, kryžiuočiai, kurių Vytautas labiausiai bijojo irgi ėmė pulti, motyvuodami tuo, kad lietuviai meta katalikybę ir pereina į pravoslavų tikėjimą. Apart to, Lenkijos karalienė Jadvyga, kaip kraicia po Jogailai, pareikalavo mokėti jai duokles.

Vytautui pasidarė rimtas pavojus netekti sosto, taigi 1398 metais pasikvietė kryžiuočius Gardine ir pasirašė su jais sutartį, kuria einant jis atidavė kryžiuočiams visą žemaitiją ligi Nevėžio upės, apsiėmė padėti kryžiuočiams statyti žemaitijos pilis, padėti kryžiuočiams kariauti, apsiėmė klausyti popiežiaus ir kaip įkaitų kryžiuočiams atidavė savo brolių Zigmantą. Pats Vytautas pasiliko sau teisę ligi gyvos gelvos tik medžioti žemaitijoje.

Kai kurie istorikai rašo, sakė Dr. Alseika, kad Vytautas tą sutartį padaręs norėdamas pradėti karą su Lenkija ir visai nuo jos atsiskirti. Tie tvirtinimai neatitinka tolimesnių tų metų atsitikimų. Jogaila, matyt bijodamas užkabinti Vytautą, nekėpė jo kio dėmesio į tą sutartį ir nepareikalavo iš Vytauto jokio pasiteisinimo. 1399 metais Vytautas pradėjo ruošti karą su totoriais. Pagalbon kvietė lenkus, rusus ir kryžiuočius, kurie, kaip rašo Daukantas, gavę žemičius pažadėjo Vytautui ne tik būti ramūs užpakaly, bet dar duoti 500 šarvotų vyrų į talką. Koks buvo to karo tikslas? Geriausiai atsakymą į tai randame vaizdingame Daukanto aprašyme (II d. pusl. 218). Totoriai karo nenorėjo ir siuntė pasiuntinius pas Vytautą paklausti, ko jis nori, nes jie jam nieko pikta nėsą padarę, jo valstybės sienų nėsą peržengę. Į tai Vytautas atsakė: "Aukščiausias teikia man viešpatavimą visam pasauliui. Timur (totorių chanas) turi būti mano sunum ir tarnu arba vergu." Be to, dar pareikalavęs, kad totorių pinigai būtų mušami su Vytauto paveikslu. Jokio pavojaus iš totorių Lietuvai nebuvo. Iš nekurių istorikų sužinojome, kad svarbiausias to karo tikslas buvo — sumušti totorius paveldėti Rusiją su Maskva. Bet prie Vorkslas upės totoriai išsūdė visą Vytauto kariuomenę ir apie 24 kunigaikščius, o Vytautas vienas vos paspruko.

Dėlai tokio imperialistinio tikslo Vytautas buvo atidavęs pusę savo tautos didžiausiems savo priešinams. Žemaičiai labai pasipiktinę Vytauto pasielgimu, patys vieni per 12 metų kariavo su kryžiuočiais. Kryžiuočiai negalėdami įveikti žemaičių prase Vytauto pagalbos, primindami jam, kad jis yra pasizadėjęs numalšinti žemaičius, įteigė jį nebus ramus. Strijkowskis savo kronikoje (II t. pusl. 121) rašo: "1405 metais, kilus kivičiams su kryžiuočiais, Vytautas padarė su jais ties Kau-nu jau antrą sutartį, kuria vėl atidavė amžinai žemaičius, kai žemaičiai sukilo nenorėdami vokiečiams tarnauti, jis pats juos su kardu įvarė vokiečių jungan." Tik po ketverių metų nuo to įvykio, kai kilo lietuvių ir lenkų kivičiai ir lietuviai ir

lenkai pradėjo ruošti karą, Vytautas atvirai pradėjo gėbėti žemaičius. Po mušio ties Žalgiriu žemaičiai buvo atiduoti. Tokia yra istorinė tikrėnybė, kuri nerodo Vytauto savo tautos meilės.

Trumpai perbėgus tuos istorinius faktus, pravartu bent kiek paliesti Vytauto asmenį. Apie tai Dr. Alseikos knygoje, "Lietuvių tautinė idėja istorijos šviesoje", skaitome:

"Savo audringame gyvenime Vytautas turėjo labai daug nuodėmių. Ne vieną jau sutarė jį buvo sulaužęs, daugybę pasizadėjęjų neįsipildę. Taip pat matyt žiūrėjo jis ir į Gardelio uniiją, kaip į kokią komediją. Tegul sau Jogaila džiaugiasi savo suverenitetu, vis tiek jis jo neklausys, vis tiek tas menkas suverenitas toliau jo bijos. Galėjo tai pamanyti Vytautas, bet tai kaip tik rodytu, kad jis vadovavo savo asmens reikalui, visai negalvodamas apie tautos ateitį. Tų laikų politinės aplinkybės galėjo neleisti jam nutraukti ryšių su Lenkija, bet jeigu jis būtų galvojęs apie ateitį, būdamas galingas, būtų galėjęs padaryti uniiją federatyvinę, lygios valstybės su lygia. Gardelio uniijos aktas yra labai svarbus dokumentas. Vytautas pridėdamas prie jo savo antspaudą, padėjo pagrindą Liubliuno uniijai.

"Vytautas svajojo apie karaliaus vainiką. Savo viešpatavimo pabaigoje darė žymių pastangų tam sumanymui įvykinti. Lietuviai istorikai aiškina, kad Vytautas apsisavinikavęs būtų nutraukęs ryšius su Lenkija. Kraszewski's ir kiti aiškina, kad tai Vytauto savi-meilė. Antanas Prochaska, pa-

rašęs tuo klausimu didelę knygą ("Ostatnie lata Witolda"), daro išvadą, kad Vytautas būvęs tik įpaimotas į vokiečių intrigas, o ištikrųjų jis būvęs labai ištikimas Lenkijai, šventai laikisės uniijos. Visai nėra svarbu, kaip ištikrųjų buvo su tuo karaliaus vainiku. Priimant dėmesin Gardelio uniiją ir tą aplinkybę, kad Vytautas neturėjo įpėdinio, vainikavimas nebūtų nieko pakeitęs mūsų tautos istorijos bėgyje.

"Vytautas, kaip žinome, prikvietai į Lietuvą daugybę totorių, žydų, lenkų ir vokiečių. Visiems jiems, ypač žydams, davė didelių privilegijų. Tie žmonės daug prisidėjo prie Lietuvos prekybos ir pramonės išsiplėtimo, bet kartu ir pramūsų miestų ištąstijimo.

"Mūsų liaudies Vytauto laikais ne tik negavo jokių privilegijų, bet jos padėtis labai žymiai pablogėjo išdalinus žemę didikams. Valstiečių savininkais jau buvo aukštesnieji bajorai. Žmonijai laisvė jau buvo susiaurinta, prasidėjo išnaudojimas, be to valstiečiai labai kentėjo

nuo nuolatinių karų ir kryžiuočių seimininkavimo.

"Apie tai, koks buvo Vytauto išsilavinimas ir pažiūros, randame bent kiek žinių pas T. Narbutą (VI tom., 557 puslap.). Vytautas mokėjęs kalbėti lietuviškai, gudiškai, voikiškai ir lotiniškai. Savo gimtaj kalbai duodavęs pirmenybę, dažnai ją vartojęs kasdieniniame gyvenime. Mokėjęs rašyti voikiškai ir gudiškai. Norėjęs įkurti raštiją lietuvių kalba, bet nuo tokio žingsnio jį atkalbėję kryžiuočiai, aiškindami, kad lietuvių kalba, kaip stabmeldžių netinkanti raštui. Narbutas nenori, matyt, sakyti, kad nuo to žingsnio Vytautas atkalbėjo ne tik vokiečiai, bet gudi ir lenkai.

"Tautiniu žvilgsniu Vytautas buvo gudų ir rusų įtakoje. Visos trys Vytauto žmonos buvo rusės. Tikybinis ir kultūros žvilgsniu buvo lenkų ir vokiečių įtakoje. Kaip Kęstutis ir Birutės sunus nebuvo visai ištautėjęs, turėjo gerų norų, turėjo bent kiek tautinės dvasios, turėjo didelę, plačią nuo jurių

ligi jurių Lietuvos valstybės idėja. Jo savi-meilė buvo be galo didelė. Troško garbės, norėjo būti visos rytų ir pietų Europos valdovas. Nedaug truko jo norų įvykinimui. Buvo talentingas, galingas karžygis. Buvo tai mūsų tautos Napoleonas. Galima stebėtis Napoleonu, kaip genialiu žmogumi, bet blogai daro tie, kurie garbina Napoleoną kaip prancūzų tautos ir žmonių geradari. Taip pat ir su Vytautu. Gabi yra tauta ir lygi visoms Europos tautoms, kuri pagimdė toki vyrą kaip Vytautas. Kaip toks, lietuvių kilmės žmogus, jis yra įdomus. Bet garbinti Vytautą, kaip tautinį idealą, nėra jokio pagrindo; toks garbinimas yra kenksmingas, nes kelia tautos šovinizmą. Laisva ir demokratiška tauta dabar negali sekti Vytauto pavyzdžiais."

(Pabaiga)

LINKSMŲ KALEDŲ

IR
LAIMINGŲ NAUJŲ
METŲ
VISIEMS

Dr. E. N. FLINT
32 No. State St.
kambarys 1105
CHICAGO, ILL.

Valandos nuo 9 ryto iki 4:00 po pietų.
Panašėly ir Ketverge iki 8:00 val. vak.

Gerėkitės su Nauja Rekordų Muzika Per Šias Kalėdas

Peoples Krautuvėse dabar galite rasti pilną rinkinį Lietuviškų ir kitatautiškų rekordų vėliausių leidimų, kaina kiekvieno rekordo 75c

Užsakymai iš kelių miestų veikia išpildomi ir nerokiuojame persiuntimo kaštų.

V-14001	Anykščių merginos Smagi kumetė. Polka	F. Jorko Orkestra
V-14016	Motulė mano Pirmyn į kovą	Viktor Orkestra
V-14020	Vestuvės Polka Mylimasis Polka	Šv. Marijos Lietuvių Choras
14022	Jau saulutė leidžiasi Vaiskiojau po girę	Kozel Orkestra
14027	Sveno Jono vakaris Gaspading valdo bernas	
14026	Ant tėvelio dvaro Sugryžimas	Pėtrai Petraitis
V-14028	Reginos Polka Aukso žuvytė Polka	Šv. Marijos Lietuvių Choras
V-14029	Užgavėnės Linominis	Victor Lietuvių Orkestra
V-14035	Ol greičiau, greičiau Tolima laimė vilioja	J. Žiuronas ir Grupė
V-14036	Sok mergytė. Polka Mandruolių Polka	Jonas Butėnas
V-14037	Linksmi draugai. Polka Gero upo Polka	Padaužų Grupė
14038	Veseliją Polka Pasikalbėjimas Polka	Armonika
V-14039	Laimė Polka Džiaugsmingas	Chicago Veselijų Ork. ir J. Žiuronas
V-14040	Gerai broliai uliavosim Žydų bėdos	Stygu Orkestra
V-14041	Deimantas Polka Gilynas Polka	Padaužų Grupė
V-14042	Užmiriai tėvų kapus Laivyne	Kaimo Orkestra
78403	Kaitink šviesi saulutė Vai. močiutė mano	Butėnas
78723	Davatkėlė po sodnėlį Giesmė apie Šv. Mariją Magdalėną	J. Kudricka
78827	Dolpeli mandrapypkis, dalis I Dalis II	J. Vaičius
79079	Knygneisio daina Briliu daina	J. Vaičius
80037	Barboros Valcas Mairutė Polka	A. Lubuckio Orkestra
80397	Paukščių daina Kad joiau per girę	A. Venckevičius ir V. Daukša
80525	Vai. Jonukas jaunasis Karlyjus žvėrlis	V. Daukša

Peoples Krautuvėse galite įsigyti. Naują Victor Electro su kuria galite pagaminti rekordus savo namuose.

Victor Radio yra 5 skirtingi 1931 Metų Modeliai už kainą nuo

\$112.50
iki **\$285** be tnbų

Duodame didelę nuolaidą už senus instrumentus. LENGVUS ISMOKEJIMAI

Krautuvės Atviros Kas Vakaras. Visais žvilgsniais bus geriau patenkinti lankydami šias Krautuves

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St.
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.
Tel. Lafayette 3171. Tel. Hemlock 8400

TURĖKIT PINIGŲ Sekamoms Kalėdoms

prisidėdami prie mūsų KALEDINIO TAUPIMO KLIUBO dabar

25c

Į savaitę padarys jus nariu. Kiti klubai sulig kiekvieno kišeniaus.

CHICAGO LAWN STATE BANK
3154 W. 63rd Street

Proga Sutaupinti Pinigų

ant jūsų Kalėdų pirkinii pas Peter Nover. Niekad nebuvo didesnis progos tiems tūkstantams žmonių, kurie nori, kad jų doleris pirktų kuodaugiau. Čionai persitikrinsit kožnas vienas, kad mūsų store yra žemos kainos. Štai du iš daugelio pavyzdžių. Tikro Deimanto žiedai nuo \$6.50 ir aukščiau. Laikrodėliai nuo nui \$3.50 ir aukščiau.

PETER NOVER
(Neverauckas)
WATCHMAKER AND JEWELER
4138 Archer Ave.
Tel. Lafayette 3847

Specialiai Brighton Parkui

Didelis Pasiukimas Kalėdinii Dovanų. Gražiausių spalvų kaktaičių, šalių, maškinų, nosinių, petnešų ir drabužių. Visokio didumo ir spalvų skybėles, kepurės, apatinių drabužių, svetainių ir kojinių. Geresnės kokybės, didesnis vertės, gražesnių spalvų.

BERNARD PETKA'S
MEN'S FURNISHINGS
4171 Archer Ave., arti Richmond St.

KALEDU DOVANOS

Dar Niekad Nebuvęs Pasiulijimas TIK TRUMPAM LAIKUI

NAUJIENOS duos visiems NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, kurie dabar užsirašys NAUJIENAS sau, savo draugams bei giminėms

Visai Dykai Knygu

Metiniams Prenumeratoriams už **\$5.00**

Pusei Metų už **\$2.50**

IŠ SEKAMO SARAŠO:

Grupė I. \$2.50

No.	KAINA	No.	KAINA
21. J. Viskokos Tili Juokai	.80	93. H. Iseno — Sauras	.35
22. Dr. Karaliaus Barbara Uvėta arba Klostorius ir Jozuila	.75	94. H. Iseno — Sauras	.35
23. Marjūs Konopnickos Pagal	.75	95. H. Iseno — Sauras	.35
24. Edekmans Saliriono Lukrodė	.20	96. H. Iseno — Sauras	.35
25. H. Iseno — Sauras	.20	97. H. Iseno — Sauras	.35
26. H. Iseno — Sauras	.20	98. H. Iseno — Sauras	.35
27. H. Iseno — Sauras	.20	99. H. Iseno — Sauras	.35
28. H. Iseno — Sauras	.20	100. H. Iseno — Sauras	.35
29. H. Iseno — Sauras	.20	101. H. Iseno — Sauras	.35
30. H. Iseno — Sauras	.20	102. H. Iseno — Sauras	.35
31. H. Iseno — Sauras	.20	103. H. Iseno — Sauras	.35
32. H. Iseno — Sauras	.20	104. H. Iseno — Sauras	.35
33. H. Iseno — Sauras	.20	105. H. Iseno — Sauras	.35
34. H. Iseno — Sauras	.20	106. H. Iseno — Sauras	.35
35. H. Iseno — Sauras	.20	107. H. Iseno — Sauras	.35
36. H. Iseno — Sauras	.20	108. H. Iseno — Sauras	.35
37. H. Iseno — Sauras	.20	109. H. Iseno — Sauras	.35
38. H. Iseno — Sauras	.20	110. H. Iseno — Sauras	.35
39. H. Iseno — Sauras	.20	111. H. Iseno — Sauras	.35
40. H. Iseno — Sauras	.20	112. H. Iseno — Sauras	.35
41. H. Iseno — Sauras	.20	113. H. Iseno — Sauras	.35
42. H. Iseno — Sauras	.20	114. H. Iseno — Sauras	.35
43. H. Iseno — Sauras	.20	115. H. Iseno — Sauras	.35
44. H. Iseno — Sauras	.20	116. H. Iseno — Sauras	.35
45. H. Iseno — Sauras	.20	117. H. Iseno — Sauras	.35
46. H. Iseno — Sauras	.20	118. H. Iseno — Sauras	.35
47. H. Iseno — Sauras	.20	119. H. Iseno — Sauras	.35
48. H. Iseno — Sauras	.20	120. H. Iseno — Sauras	.35
49. H. Iseno — Sauras	.20	121. H. Iseno — Sauras	.35
50. H. Iseno — Sauras	.20	122. H. Iseno — Sauras	.35
51. H. Iseno — Sauras	.20	123. H. Iseno — Sauras	.35
52. H. Iseno — Sauras	.20	124. H. Iseno — Sauras	.35
53. H. Iseno — Sauras	.20	125. H. Iseno — Sauras	.35
54. H. Iseno — Sauras	.20	126. H. Iseno — Sauras	.35
55. H. Iseno — Sauras	.20	127. H. Iseno — Sauras	.35
56. H. Iseno — Sauras	.20	128. H. Iseno — Sauras	.35
57. H. Iseno — Sauras	.20	129. H. Iseno — Sauras	.35
58. H. Iseno — Sauras	.20	130. H. Iseno — Sauras	.35
59. H. Iseno — Sauras	.20	131. H. Iseno — Sauras	.35
60. H. Iseno — Sauras	.20	132. H. Iseno — Sauras	.35
61. H. Iseno — Sauras	.20	133. H. Iseno — Sauras	.35
62. H. Iseno — Sauras	.20	134. H. Iseno — Sauras	.35
63. H. Iseno — Sauras	.20	135. H. Iseno — Sauras	.35
64. H. Iseno — Sauras	.20	136. H. Iseno — Sauras	.35
65. H. Iseno — Sauras	.20	137. H. Iseno — Sauras	.35
66. H. Iseno — Sauras	.20	138. H. Iseno — Sauras	.35
67. H. Iseno — Sauras	.20	139. H. Iseno — Sauras	.35
68. H. Iseno — Sauras	.20	140. H. Iseno — Sauras	.35
69. H. Iseno — Sauras	.20	141. H. Iseno — Sauras	.35
70. H. Iseno — Sauras	.20	142. H. Iseno — Sauras	.35
71. H. Iseno — Sauras	.20	143. H. Iseno — Sauras	.35
72. H. Iseno — Sauras	.20	144. H. Iseno — Sauras	.35
73. H. Iseno — Sauras	.20	145. H. Iseno — Sauras	.35
74. H. Iseno — Sauras	.20	146. H. Iseno — Sauras	.35
75. H. Iseno — Sauras	.20	147. H. Iseno — Sauras	.35
76. H. Iseno — Sauras	.20	148. H. Iseno — Sauras	.35
77. H. Iseno — Sauras	.20	149. H. Iseno — Sauras	.35
78. H. Iseno — Sauras	.20	150. H. Iseno — Sauras	.35
79. H. Iseno — Sauras	.20	151. H. Iseno — Sauras	.35
80. H. Iseno — Sauras	.20	152. H. Iseno — Sauras	.35
81. H. Iseno — Sauras	.20	153. H. Iseno — Sauras	.35
82. H. Iseno — Sauras	.20	154. H. Iseno — Sauras	.35
83. H. Iseno — Sauras	.20	155. H. Iseno — Sauras	.35
84. H. Iseno — Sauras	.20	156. H. Iseno — Sauras	.35
85. H. Iseno — Sauras	.20	157. H. Iseno — Sauras	.35
86. H. Iseno — Sauras	.20	158. H. Iseno — Sauras	.35
87. H. Iseno — Sauras	.20	159. H. Iseno — Sauras	.35
88. H. Iseno — Sauras	.20	160. H. Iseno — Sauras	.35
89. H. Iseno — Sauras	.20	161. H. Iseno — Sauras	.35
90. H. Iseno — Sauras	.20	162. H. Iseno — Sauras	.35
91. H. Iseno — Sauras	.20	163. H. Iseno — Sauras	.35
92. H. Iseno — Sauras	.20	164. H. Iseno — Sauras	.35
93. H. Iseno — Sauras	.20	165. H. Iseno — Sauras	.35
94. H. Iseno — Sauras	.20	166. H. Iseno — Sauras	.35
95. H. Iseno — Sauras	.20	167. H. Iseno — Sauras	.35
96. H. Iseno — Sauras	.20	168. H. Iseno — Sauras	.35
97. H. Iseno — Sauras	.20	169. H. Iseno — Sauras	.35
98. H. Iseno — Sauras	.20	170. H. Iseno — Sauras	.35
99. H. Iseno — Sauras	.20	171. H. Iseno — Sauras	.35
100. H. Iseno — Sauras	.20	172. H. Iseno — Sauras	.35
101. H. Iseno — Sauras	.20	173. H. Iseno — Sauras	.35
102. H. Iseno — Sauras	.20	174. H. Iseno — Sauras	.35
103. H. Iseno — Sauras	.20	175. H. Iseno — Sauras	.35
104. H. Iseno — Sauras	.20	176. H. Iseno — Sauras	.35
105. H. Iseno — Sauras	.20	177. H. Iseno — Sauras	.35
106. H. Iseno — Sauras	.20	178. H. Iseno — Sauras	.35
107. H. Iseno — Sauras	.20	179. H. Iseno — Sauras	.35
108. H. Iseno — Sauras	.20	180. H. Iseno — Sauras	.35
109. H. Iseno — Sauras	.20	181. H. Iseno — Sauras	.35
110. H. Iseno — Sauras	.20	182. H. Iseno — Sauras	.35
111. H. Iseno — Sauras	.20	183. H. Iseno — Sauras	.35
112. H. Iseno — Sauras	.20	184. H. Iseno — Sauras	.35
113. H. Iseno — Sauras	.20	185. H. Iseno — Sauras	.35
114. H. Iseno — Sauras	.20	186. H. Iseno — Sauras	.35
115. H. Iseno — Sauras	.20	187. H. Iseno — Sauras	.35
116. H. Iseno — Sauras	.20	188. H. Iseno — Sauras	.35
117. H. Iseno — Sauras	.20	189. H. Iseno — Sauras	.35
118. H. Iseno — Sauras	.20	190. H. Iseno — Sauras	.35

3514-16 Roosevelt Rd.
 arti St. Louis Ave.
 CHICAGO, ILL.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of March
3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus sek-
madienius. Leidžia "Naujienu" Bendro-
vė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Suvenytose Valstijose, ne Chicagoj, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvai ir kitur užsienioje (Atpaiginta)	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

"STIMPA"

Vienoje savo žinioje (gruodžio 20 d.) apie nedarbo padėtį New Yorke, komunistų "Laisvė" rašo:

"Nuo bado ir šalčio stimpa bedarbiai."

Jeigu bedarbiai "stimpa", tai kas yra tie bedarbiai? Komunistai, matyt, neloiko bedarbius žmonėmis.

Nenuostabu todėl, kad komunistų laikraščiai šlykščiausiu būdu niekina "Naujienas", kurios, atsisaukdamos į visuomenės žmoniškumo jausmą, ragina ją bedarbius šelpti.

DARBININKŲ NESUSITARIMAS

Amerikoje iš 23 milijonų darbininkų nė pusė nėra susiorganizavusi, ir iš organizuotų darbininkų tik mažuma yra prisidėjusi prie Amerikos Darbo Federacijos.

Iš Clevelando pranešama, kad keturiose geležinkelio darbininkų brolijoje svarstoma klausimas apie įstojimą į Amerikos Darbo Federaciją, ir Brotherhood of Railroad Trainmen jau paskyrusi tam tikrą komisiją deryboms su Federacija vesti. Bet ar tos derybos bus sėkmingos, abejotina.

Dar Gompersui esant gyvam, buvo kalbama apie rubsiuvių Amalgameitų unijos susitaikymą su Federacija, bet iš tų kalbų nieko neišėjo. Senosios United Garment Workers vadai yra priešingi Amalgameitų priėmimui į Federaciją, nes tuomet tie vadai netektų įtakos.

Siemet atskilo nuo A. D. Federacijos da ir žymi dalis angliakasių, nenorinčių vilkti Lewiso diktatūros jungą.

Nė vienoje pramoningoje šalyje pasaulyje nėra tokios padėties, kaip Amerikoje, kur stambios darbininkų unijos nesugeba sudaryti vieną bendrą centrą. Tam kaltas yra unijų vadų (tokių, kaip Wm. Green ir k.) atžagareiviškumas. Bet jeigu darbininkai renkasi savo vadais atžagareivius, tai jie yra nesuipratę. Kol jie neapsiėmė, tol unijų vadovybė bus tokia, kokia yra dabar.

O TEN VASARA

Vienas lietuvių laikraštis idėjo pranešimą apie "pirmą didžiausią pikniką", kuris įvyksias gruodžio 7 d. Yra keista skaityti tokius pranešimus žiemą, kada lauke šalta ir žemė sniegu apklotą.

Bet tas piknikas yra rengiamas ne Jungtinėse Valstijose, o Argentinoje, Pietinėje Amerikoje, anapus ekvatoriaus. Lietuvių šiandien yra visam pasaulyje.

"VALYMAS" TEBESITĖSIA

Pašalins iš Sovietų Sąjungos premjero vietos Rykovą, diktatorius Stalinas užvakar išmetė jį iš Politinio Biuro.

Politinis Biuras, arba "Politbiuras", yra tokia įstaiga Rusijos komunistų partijoje, kuri stovi aukščiausiu partijos suvažiavimu ir už centro komitetą. Politbiuras susideda iš 9 rinktinių partijos vadų, kurie kontroliuoja ir pačią partiją, ir sovietų valdžią.

Vadinasi, Rykovas, kuris nuo 1924 m. laikė "paties" Lenino vietą, kaip liaudies komisarių tarybos pirmininkas, jau nebeturės balso vyriausioje bolševizmo įstaigoje.

Yra pašalinti iš savo vietų kartu ir trys sovietų aukščiausios ekonominės tarybos vice-pirmininkai, jų tarpe Michail Tomsky, kuris per eilę metų buvo Rusijos profesinių sąjungų pirmininkas.

Stalino "samoderžavių" tuo būdu darosi vis labiau ir labiau neribota.

AŠTUONIŲ BYLA IR ROMOJE

Fašistinėje Italijoje irgi prasideda astuonių inteligentų byla, kaip kad neseniai buvo Maskvoje.

Specialis fašistų tribunolas teisio rašytoją Renzo Rendi, buvusį socialistų redaktorių Mario Vinciguerra, garsaus italų poeto našlę Lilian de Bosis, jos sūnų prof. Lauro de Bosis, ir keturis Veronos gyventojus. Jie visi yra kaltinami priklausę "Nacionali Laisvės Sąjungai"

ir skleidę propagandą prieš juodmaršinių valdžią ir stengęsi išsukti ginkluotą sukilimą.

Idomu, kad fašistai taip pat, kaip ir bolševikai, aršiausia persekioja inteligentus.

Apžvalga

SOVIETŲ PINIGAI

Seniai yra žinoma, kad sovietų Rusija pergyvena naują valiutos (pinigų) infliaciją. Neturėdama kuo finansuoti savo "penkmečio planą", bolševikų valdžia leidžia vis daugiau ir daugiau popierinių pinigų, kurie nėra padengti auksu, todėl jų pinigų vertė nuolat puola.

Pačioje Rusijoje šis pinigų vertės puolimas yra slepiamas nuo žmonių įvairiomis priemonėmis. Visu-pirma, yra užginta sovietų červoncus išgauti ir užsienį; antra, yra užginta žmonėms pačioje Rusijoje keisti červoncus į svetimų šalių pinigus ir atbulai, svetimų šalių pinigus į červoncus. Jeigu kas turi amerikoniškų dolerių, angliskų svarų, sterlingų ar kitokių svetimų šalių pinigų, tai jisai turi tuos pinigus nešti į valstybės banką; o valstybės bankas moka už juos su-lyg "tvirtu" kursu, kurį yra nustatiusi valdžia, t. y. po vie-nią rublį už 51 centą.

Bet červoncai vis tik tais arba kitais keliais patenka į užsienius — Lenkiją, Latviją, Švediją, Kiniją ir t. t. Čia so-vietų valdžia jau negali jo kur- są kontroliuoti, ir už červoncus duodama daug-maž tiek, kiek jie yra tikrai verti. Rusijos kaimynų šalyse pereitą vasarą už červoncų buvo mokama tik apie dešimtą dalį jo nominalės vertės, t. y. vietoje penkių amerikoniškų dolerių su vir-šum, tik koki 50 centų, vadinai- si, tiek, kiek už vieną rublį.

Dabar iš Šanchajaus, Kinų, pranešama, kad Harbine (Man- džuriijoje) sovietų rublio (de- šimtos dalies červoncų) vertė nupuolė iki 3-ju centų!

Taigi, atrodo, kad bolševi- kiški pinigai eina senojai Ru- sijos rublio keliu, ir červoncu grasi- na pavojus, netolimoje ateityje, pasiekti tokio laips- nio, kad už vieną amerikonišką dolerį bus duodama červoncų visos rezginės.

Finansinis sovietų skandalas

Vienam komunistų laikrašty- je idėja tokia žinia iš Berlyno:

"Policija sakosi turinti 200 Sovietų Sąjungos popie- rininių rublių su vienodais nu- meriais, tai yra, dvi bumaš- kos turi tą patį numerį. Aiš- ku, kaip diena, kad tai yra baltagvardiečių (?) — "N." Red.) darbas. Jie suklustavo bumaškais, bet buržuazinė ir socialfašistinė spauda rėkia, jog pati Sovietų valdžia at- spausdinus tais pačiais nu- meriais daug bumaškų, idant paslėpus "infliaciją", tai yra, kad neparodyt, kiek daug pinigų pripaustinta."

Jei kas blogo pasidaro "ma- tuskoje Rasėjoje", tai komu- nistai visuomet bando suversti bėdą ant "baltagvardiečių" ir "buržuazijos". Bet jeigu čionai kalbamam atsitikime yra kal- tas "suklastavimas", tai šitoki dalyką gana lengvai gali su- rasti ekspertų tyrinėjimas. Dar nėra žinomas nė vienas pavyz- dys, kur suklustuoti pinigai nė trupučio nesiskirtų nuo tikrų- jų pinigų. Kad ir falsifikatoriai buna dar taip gabūs, bet pa- dirbant netikrus pinigus jie vis tiek suklysta kokioje nors smulkmenoje, ir ekspertai, at- dūžiai tyrinėdami, tą smulkme- ną suranda.

Tuo gi tarpu pranešimai iš Berlyno apie tas 200 rusiškų bumaškų sako, kad jas tyrinė- jo Vokietijos Reichsbanko (val- stybės banko) popierinių pini- gų ekspertai ir pripažino, kad jose nėra jokių suklastavimų

Amerikos keliau- ninkai

Pasportų skyriaus duomenys. — Žmonės be užsiėmimo. — Ko- kio užsiėmimo žmonės dau- giausia keliauja? — Motyvai, kurie verčia amerikiečius va- žiuoti į užsienį. — "Del svei- katos". — Daugiausia ameri- kiečių lanko Europą. — Ke- liauninkų skaičiumi New Yorkas užima pirmą vietą.

Laivų kompanijos, garsinto- jai ir turistų agentūros gana seniai domėjosi klausimu, ko- del amerikiečiai važiuoja į ki- tas šalis. Per ilgą laiką buvo reikalaujama valdžios, kad ji surinktų tinkamų informacijų. Po ilgų vilkinimų, ant galo, ta- tai tapo padaryta. Pasportų skyrius dirbo apie metus laiko, kol surinko reikiamų žinių apie Amerikos keliauninkų armiją. Tuo pačiu laiku paaiškėjo ir motyvai, kurie verčia amerikie- čius lankyti kitas šalis.

Pernai buvo paduota, apie 200,000 aplikacijų pasportams gauti. Prie to skaičiaus dar reikia pridėti 49,000 vaikų ir suaugusių, kurie keliavo su sa- vo tėvais vienu pasportu.

Idomu čia pastebėti, kad per- nai didžiausią grupę keliaunin- kų sudarė tokie žmonės, kurie neturėjo užsiėmimo. O jeigu jie ir turėjo kokį užsiėmimą, tai nerado reikalingų pasportų gauti. Didelė dauguma tų "be užsiėmimo" žmonių vyko į už- sienį poilsui, pasilinksminimui arba šiaip praleidimui laiko. Bendrai, 26,428 keliauninkai nepaminėjo savo užsiėmimo. Sekama stambiausią grupę susi- dėjo iš šeiminių. Jų buvo 23, 947. Tai buvo daugiausiai ve- dusios moterys, kurios keliavo be savo vyrų. Įvairiaus užsi- ėmimo keliauninkų buvo 20, 914. Kadangi tie užsiėmimai valdžios nėra klasifikuojami, tad jie ir nepažymėti.

Aplikacijos pasportams pada- vė 10,910 ofiso darbininkai ir sekretoriai; 16,345 juodo darbo darbininkai; 11,028 studentai, ir 10,792 mokytojai. Tų už- siėmimų grupės buvo stam- biausios.

Kiti užsiėmimai buvo repre- zentuoti sekamai: artistų 3, 446; aktorių 1,339; bankininkų ir brokerių 5,317; pirklių 2, 028; kntaktorius 3,072; inži- nierius 5,100; fermerius 3,368; dekoratorių 827; advokatų 2, 934; pramonininkų 4,648; me- chanikų 5,179; biznierių 6, 873; dvasiškų 1,556; misionie- rių 965; slaugių 2,324; kunigų 5991; daktarų 4,057; reporte- rių 414; pardavėjų 6,026; amat- ninkų 6,085; smulkių biznierių 9,787, ir rašytojų 630.

Daugelis įvairių motyvų ver- čia amerikiečius važiuoti į už- sienį. Didžiausia grupė — bu- tent, 94,054 — keliauja taip tik- sau, kaip yra sakoma, svietą pamatyti ir save parodyti. Pri- ektų grupės priklauso milžiniška- dalis turistų, kurie jokių aiškių tikslų neturi, o nori tik "prasi- vėdinti".

Kitą didelę grupę sudėda iš- ti, kurie važiuoja į užsienį "šeimyniškais reikalais". Tokių pernai buvo 68,315. Tai žymioj

Jau prieš kokį mėnesį laiko mums teko skaityti Europos spaudoje, kad Rusijos sovietų valdžia daro po keletą bankno- tų tais pačiais numeriais, idant paslėpus, jogei pinigų spausdi- nama kelis kartus daugiau, ne- gu rodo numeriai. Sprendžiant pagal žinias, kurios dabar at- ėjo iš Berlyno, galima numa- nyti, kad tas kaltinimas sovie- tų valdžiai pasitvirtino, nes ta- po surasta aiškūs finansinės bolševikų sukybės įrodymai.

Apie Įvairius Dalykus

dalyj yra naturalizuoti ameri- kiečiai, kurie važiuoja giminių aplankyti arba sutvarkyti savo finansinius reikalus. Reikia ži- noti, jog milijonai amerikiečių turi artimų giminių svetimos šalyse.

Profesionalis biznis buvo pa- žymėtas 2,324 aplikacijose kai- po kelionės motyvus. Manoma, kad aplikantai daugumoj susi- dėjo iš architektų, artistų, mo- liautojų, gydytojų ir kitokių profesionalų. Daugelis profesio- nalių taip pat pažymėjo, jog jie keliauja mokslo reikalais arba tiesiog dėl smagumo. Viso 12,838 aplikantai pažymėjo, jog jie tikisi iš kelionės daug nau- dingų žinių sau pasisemti. Vieni jų važiuo mokyti už- sienių universitetuose, o kiti šiaip rinkti naudingas žinias.

Prekybos reikalais keliavo 15,636. Ta grupę susidėjo iš stambių ir smulkių biznierių, keliaujančių pardavėjų, pirklių ir t. t. Pasportų oficialio biznio reikalais keliavo 177. Tai grupei daugiausiai priklausė vi- sokie valdininkai ir šiaip asme- nys, kuriuos valdžia siuntė į užsienį vienokiais ar kitokiais reikalais.

"Del sveikatos" keliavo 3, 033. Manoma, kad toji grupe vyriausiąją susidėjo iš natu- raliuotų Amerikos piliečių, kurie planavo užsienį pasilinkti il- giau nei tai įstatymų leidžiama. Kaip žinia, naturalizuoti pilie- čiai gali netekti Amerikos pi- lietybės, jei jie per daug ilgai išgyvena užsienį. Tačiau svei- kata yra svarbi priežastis del negrįžimo reikalaujamu laiku.

Mat, dalykas yra toks, kad jei naturalizuotas pilietis del sveikatos arba kitų kokių svar- bių reikalų nesugrįžta įstaty- mais numatomu laiku, tai jis nepraranda pilietybės. Bet to- kiam atveju jis turi pristai- dyti tinkamą pasiaiškinimą.

Keliauninkų skaičiumi New Yorkas užima pirmą vietą. 58, 033 aplikantų pažymėjo, kad jie gyvena New Yorko mieste. Tuo tarpu iš visos likusios val- stijos aplikantų susidarė tik 13,734. Newyorkiečiai, mato- mai, turi didelį palinkimą prie keliavimo.

Aplikantų pasportams buvo iš visų Amerikos valstijų. Net 59 Alaskos gyventojai sumanė sieti pamatyti. Po New Yor- ko daugiausiai aplikacijų pas- portams buvo paduota iš seka- mių valstijų: Pennsylvania — 18,499; New Jersey — 15,033; Illinois — 14,029. Pacifiko pa- krantėj California su 7,877 ap- likantų užėmė pirmą vietą.

Bendrai imant, 133,479 as- menys gavo pasportus aplanky- ti Vakarų Europą. Į tą grupę įėjo ir 36,727 asmenys, kurie aplikacijose pažymėjo, jog jų tikslas yra aplankyti "visas šalis". Tokiu būdu į tą Euro- pos dalį keliavo 67.78 nuoš. vi- sy Amerikos keliauninkų. Ry- tų Europą aplankė 10,615 ame- rikiečiai; Lotynų Ameriką, Va- karų Indiją ir Meksiką — 8, 074, ir Tolimus Rytus bei Rytų Indiją — 4,726. Amerikiečiams nėra reikalinga gauti paspor- tus, kad aplankytų Kanadą ar- ba Bermudą. Tik 1,201 ameri- kiečiai reikalavo pasportą ke- liauti į Afriką. O Australiją ir

Vladas Mingelevičius
JIS SUGRĮŽO
(APYSAKOS FRAGMENTAI)

(Tęsinys)
Išėjęs iš stoties sėdo auto- busan privažiavęs gatvę, ant kurios gyveno Trinkunas, iš- tilpo ir stačiai nuėjo į jo bu- tą.

Pasibeldė...
Tuoį pasigirdo žingsniai ir durys pasirodė jaunasai še- mininkas.

— A! Sveikas, sveikutėlis, mielas Justai! Tai vis delto tavęs sulaukiau! — Smagiai pasveikino jį Trinkunas ir paprašė vidun.

— Na, tai, kaip gi kitaip da- rysi, jei ramybės man neduo- di! — įžengdamas kambarin šypsodamasis tarė Jakubėnas.

— Gerai! Tai bent pagyven- sime! Prirekomenduosiu kau- niškių gražuolių, lankysime teatrą, kiną ir visus kitus ga- lusus! — džiaugėsi Trinkunas bėginėdamas po gražiai įren- gta kambarį. Ką, ar rytiniu at- važiuoju?

— Taigi, rytiniu, ir stačiai pas tave.

— Labai malonu! Puiku! Tai bent pagyvensime!.., Justai kaip sekasi su kuryba? dar teberašai? — vėl po trumpu- tės pauzės paklausė jisai.

— Na, kaip gi nerašai! Ma- nau, truputį žinau.

— Žinau, kur nežinosi! Pui- ku! — Turi ką naujo suku- res?

— Žinoma! —
— Gal atsiveži? —
— Atsivežiau.

— Na, tai skaitysime! Idomu. Beje! laikraščiuose nu- tvėriau keletą tavo kurinėlį!

— Tai nuotrupos. Manau, gal pasiseks kas nors stam- bešnio atiduoti čia spaudai?

— Aišku, aš ir neabejoju! Bet gi drauguži, apsisvalyk dabar nuo kelionės žymių, pailsėk truputį, paskui pa- pasakosi visa ką žinau iš provincijos... Žinau, senokai bebuvo — idomu. Vakar duosimės miestai! Gerai? —

— Ką su tavim darysi — su- tinku — atsako Jakubėnas lė- čiau atsikvėpdamas.

Vakaruose žerėjo rausvos žaros ir debesys tvirkėjo auk- su... Du jaunu dženelmenų priejo Laisvės Alėjoje skelbi- mų lentą.

— Naujiena!
Ši vakarą eina amžinai ža- vinti pasaulį idomi, giliai jau- dinanti grandiozinė drama N. Seansų pradžia 19 v."

Abu perskaitė.
— Na, Justai, eisiva? — pa- klausė Trinkunas.

— Žinoma; pasigėrėti tokia garsenybe!

Ir tyliai kalbėdami nuėjo toliau.

Įeinamajame kino salionely Trinkunas smagiai ir gana laisvai pasisveikino su ką tik įėjusia panele...

— Kolega Jakubėnas, — p-lė Mačernytė — spėjo sure- komenduoti Trinkunas ir triese suėjo salėn.

Naująją Zelandiją, aplankė dar mažesnis amerikiečių skaičius, vos 670.

Pas naturalizuotus amerikie- čius pasireiškia didelis noras aplankyti savo gimtines. 86, 846 jų 1929 m. gavo pasportus aplankyti savo tėviškes. Ame- rikoj gimusiems asmenims bu- vo išduota 110,084 pasportų.

Amerikos piliečiai, gimusieji Graikijoje, Italijoje, Lenkijoje, Airijoje ir Skandinavijoje, ypač stengiasi aplankyti savo šalį.

Pasirodė, kad beveik 37 nuošimčiai visų aplikantų ke- liavo į užsienį jau nebe pirmą kartą. Apytikriai apskaičiuo- jant, išeina, kad du iš trijų amerikiečių, kurie paduoda ap- likacijas pasportams, keliauja į užsienį pirmą kartą. — K. A.

Seansas buvo prasidėjęs ir besipinę ekrane gražus ir į- domus vaizdai iškarto pavilio- jo jėgius akis ir sielas. Protarpiais, užliejus salę spanginančiais šviesais, Jaku- bėnas pažvelgdavo į naujai pažįstamą...

Seansas pasibaigė. Visi iš salės liejosi gatvėn. Ir jie išėjo visi trys kartu.

— Tai ką gi, Justai, manau skelbimas neapvykę? — pa- klausė Trinkunas.

— Puikus dalykas! — atsa- kė Jakubėnas.

— Mane irgi suinteresavo šitoji drama! — švelniai skām- bančiu balso tonu prisipažino panelė Mačernytė.

— Stebuklinga toji meilė! Ji kančių grandinėmis sujungia jaunatvę degančias širdis! Tą ir ši drama pilnai patvirtina... — pasakė Jakubėnas.

— Taip? Bet aš laikausi vi- sai kitos nuomonės, kad meilė tai trumpas ir lengvutis širdžių šypsenos žaidimas — tarė Mačernytė ir šypsodama skubiu žvilgsniu pažvelgė į Trinkuną...

— Panelė Elė... — netikėtai įstarpė Valys...

Aukštai pro namų stogus žiūrėjosi gatvėn mėnulis ir žvaigždžių minia. Jų trijų si- luetai nučiuožė pirmyn.

Vėlai juodu grįžo...

— Kiek man paaiškėjo, ji pianistė?

— Taip, pianistė ir gana į- žymi! dažnai stato koncertus ir rimtai žavėja kauniškę publiką...

— Ir kiek aš supratau, turi su jąja visai artutėlius santy- kius — domėjosi Jakubėnas.

— Visai ne, tik gera pažin- tis!...

— Nesinori tikėti?...

Sugrįžo...

Aukštai ilgai neužmigo...

Tyliamė kambarį pamaži tekseina laikrodinis ir kažkodėl taip iš lėto plaukia minutės...

Bet vis dėl to plaukia: tik tek, tik tek, tik tek...

Svajoją jisai, svajoją...

Štai lekia jis, lekia gražiai papuoštame rume, it kokiam žėrinčiame šviesos mieste...

Tas rumas ir jis tartum skės- ta žiedų vainikuose... kvapas jų taip maloniai veikia į jau- smus, keistokai kutena dirks- nias... Lekia, O, taip malonu, malonu...

...Pagaliau, štai ima tvintį ruko srovį gausybės; tvinsta, daugėja ir kartu supa, o su jomis artėja gražios moteriš- kės pavidalos... Artėja, šyp- sosi ir vysto jį šilkinėm ruko gijom... O jis tik lekia... Gi pa- žvelgia iš užpakalo į jį koka kita, tik kiek išvargus, nuba- lus, kažkokio skausmo kupi- na, bet seka... O pirmoji šyp- sosi dievaitės šypsnio ir dar atydižiau vysto jį paslapting- gom ruko gijom...

Jis nusigėžia...

Kas tai kame trukteli ir — jisai pašoka.

Kambarin pro atvirą langą liejasi stebėtini, šilti ryto sau- lės spinduliai...

Keista kartu ir malonu!

— Kaip matosi tolokai pa- žengęs pirmyn! — pasakė Trin- kunas perskaitęs keletą Jaku- bėno kurinių.

— Taip? labai malonu...

(Bus daugiau)

"KOVA", Lietuvos social- demokratų užsienio leidžia- mas laikraštis. Šį laikraštį leidžia iš Lietuvos išvažia- vę politiški emigrantai. Pa- vienioio numerio kaina 10 c. Galima gauti "Naujienose".

"KULTUROS" No. 11 tik ką gautas iš Lietuvos. Kai- na 45 centai. Gaugite "Nau- jienose".

CHICAGOS ŽINIOS

Pagavo baltosios vergijos pirklius

Dvi „dingusios merginos“, spėjama patekusios į baltųjų vergių pirkles, pereitę sekmdienį tapo paliusuotos ir sugrąžintos į namus ant Canal port, o viena moteris ir trys vyrai, kaip patys tie baltųjų vergių „biznierių“ areštuoti.

Paskutiniuoju mėnesiu jau dingo Chicagoj dešimt merginų ir policija mano, kad jos yra pagautos ty pirklių šaikos.

Areštuotoji moteris yra Mrs. Jennie Karso, 32 m. nuo 1724 String str. Ji pagauta tik tokiu būdu, kad pavyko pagauti jos kalbą telefonu. Vyrai yra: Jack Mahalik, Harry Krawczyk ir Stanley Kramer, buvęs kriminalistas.

Išgelbėtosios merginos yra Julia Misležyč, 15 metų, nuo 722 W. 19 st. ir Agnes Valitus, 16 metų, nuo 973 W. 19 st. Merginos pasiskundė, kad jas buvo uždariusi savo namuose Mrs. Karso, ir liepė joms pasiduoti jos „kostiumieriams“.

Trysdešimts šeši vyrai laukia iš savo žmonių pasigailėjimo

Bet, atrodo, laukimas bus veltui

Cook county alimonijos kalinėjime, „didžiojo salej“ sėdi įkalinti 36 vyrai, kuriuos jų divorsuotos žmonos pasodino už alimonijų nemokėjimą. Vieni laukia Kalėdų, tikėdami, kad gal žmona pasigailės ir paprašys teisėjo paleisti vyrą per Kalėdas vaikų pamatyti, kiti vėl laukia, kad teisėjas pats pasigailės ir duos porai dienų „amnestiją“, per šventes šeimynas aplankyti. Bet, pesimistai sako, veltui laukimas. Kai teisėjas Sabbath buvo alimonijų byloms paskirtas teisėjas, jis paleisdavo vyrus Kalėdoms, dabar jo vietą yra teisėjai Sullivan ir Lewis, ir tie nėra linkę moterų valdžią griauti.

Vienas kalinys taip sako: „Vėčiau mums čia būti, kaip kad dabar reiktų vaikotis šaltomis gatvėmis be darbo, jėkant kur uždribti savo atsiskyrusiomis pačioms alimonijos užmokėti, kurios pačios gerai pragyvena“.

JONAS SEMS

45 m. amžiaus, mirė staigiai. Laidotuvis bus trečiadienį, gruodžio 24 d., 1 val. po pietų, iš koplyčios 912 W. Madison St., į Elmwood kapines.

PETRAS SHOBLIAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 21 dieną, 3 valandą po pietų, 1930 m., sulaukęs 43 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje. Dėvėjęs kaimo. Želvos valst. Vilkmėrgės apskr. Paliko dideliame nuliudime moterį Lietuvoje Uršulę ir sūnų Ipolitą, gimines ir pažįstamus.

Laidotuvis rūpinasi J. Šeštokas. Tel. Prospect 6012.

Kunas pašarvotas randasi 5654 W. 64 Pl.

Laidotuvis įvyks gruodžio 24 dieną, 2 val. po pietų, iš namų bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi a. a. Petro Shobliausko gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Gimines ir Pažįstami.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

Daktaras

Kapitonas Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame kare Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU NEZIURINT KAP UZSISENUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasilatinę ligą. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite čia ir pėsčikimkite. Jeigu jums gali padaryti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydę tūkstančius ligonių. Patarnams dykai. OFISO VALANDOS: Kadi nuo 10 rytė iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 rytė iki 1 v. 4200 West 26 St., kampaas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Dauguma kalinių yra bedarbiai, ir karečiai nusiskundžia savo pačiomis, kad jos juos įkalino tik už tai, jog bedarbei užėjus, jie liko be darbo ir nebegalėjo uždirbti joms alimonių mokėti.

Tarpe kitų yra vienas John Cannon, kurs matyt visą amžių gaus kalėti. Jis taip pasipasojo: „Visus metus sirgau ligoninėje, bet pagijęs gavau darbą ir tapau paleistas iš ligoninės. Mano žmona pamatė, kad esu skolingas ligoninei ir daktarams \$2,000, ir bijodama, kad nuo skolos nepabėgčiau, uždarė mane į kalėjimą. Čionai dabar esu, ir matyt teks čia pasilikti, nes kalėjime budamas negalėsiu nė už bilas uždirbti, nė žmonai alimonių mokėti“.

Kaip policijos bosai teismui ruošiasi

Chicago policijos kapitonas ir dar aukštesni viršininkai la-

JUOZAPAS PUČAUSKAS

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 21 dieną, 11 valandą rytė, 1930 m., sulaukęs 45 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje. Paliko dideliame nuliudime brolių Adolfą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 4025 So. Artesian Ave.

Laidotuvis įvyks seredoj, gruodžio 24 dieną, 2 val. po pietų, iš namų bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi a. a. Juozapo Pučausko gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Brolis ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius Frederick & Hayes.

Antanas Zemeckis

Persikyrė su šiuo pasauliu Gruodžio 22 dieną, 1:40 valandą rytė, 1930 m., sulaukęs 21 met. amžiaus, gimęs Indianapolis, Indiana.

Paliko dideliame nuliudime moterį Berthą, po tėvais Benikaitė, tėvus, brolių Joną, broliene Lillian, 4 seseris — Marijoną, Oną, Josephine ir Valeriją, 2 švogerių — Louis Denkler ir Antaną Laurinaitį, taipgi uošvius Benikaicius, gimines ir pažįstamus.

Kunas pašarvotas randasi 1701 S. Peoria St.

Laidotuvis įvyks penktadienį Gruodžio 26 dieną, 8:30 valandą rytė iš namų į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčia, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Zemeckio gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Moteris, Tėvas, Brolis, Seserys, Švogeriai, Uošviai ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius Butkus, Telefonas Canal 3161.

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

LOVEIKIS

KVIETKININKAS

NUSKINTOS KVIETKOS

Pristatome į Visas Miesto Dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai

3316 S. Halsted St. Tel. Boulevard 7314

Daktaras

Kapitonas Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame kare Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU NEZIURINT KAP UZSISENUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pusles, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasilatinę ligą. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite čia ir pėsčikimkite. Jeigu jums gali padaryti. Praktikuojame per daugelį metų ir išgydę tūkstančius ligonių. Patarnams dykai. OFISO VALANDOS: Kadi nuo 10 rytė iki 1 val. ir nuo 5-8 vak. Nedėliomis nuo 10 rytė iki 1 v. 4200 West 26 St., kampaas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

bai sujudė ir pakėlė ir kojas višus eilinius policmonus, kad padėtų priruošti gerus raportus grand jury teismui ant sausio 2 dienos, kada visa policijos viršenybė bus pašaukta tardymui del gengsterių veikimo jų rajonuose.

Eiliniai policininkai varomikasdien paruošti raportus, pranešant, kad jų rajonuose nėra jokių vagysčių, jokių gemble-ravių, jokių spikų, nieko. Bet grand jury, pasirodo, jau žino apie tą prisiruošimą ir žada policijos-viršunes drūčiai sukrešti.

Darbo Federacija reikalauja gilinti upę

Kad būtų galima parupinti tukstančiams bedarbių pasto-

JONAS BUKANTIS

Persikyrė su šiuo pasauliu gruodžio 22 dieną, 3:45 valandą rytė, 1930 m., sulaukęs 59 metų amžiaus, gimęs Raseinių ap. Liotių parap. ir mieste. Amerikoj išgyveno 40 metų. Paliko dideliame nuliudime seserį Marijoną Petrošienę, švogeri Vincentą Petrošų, anuką Vincentą ir gimines. Kunas pašarvotas, randasi 4605 So. Hermitage Ave.

Laidotuvis įvyks seredoj, gruodžio 24 dieną, 8 val. rytė iš Eudeikio koplyčios į šv. Keyžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Bukancio gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliudė liekame.

Sesuo, Švogeriai, Anukas ir Gimines.

Laidotuvis patarnauja graborius Eudeikis. Tel. Yards 1741.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Koplyčia dykai

710 West 18th Street

Tel Canal 3161

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th St.

Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuviuose visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplyčia yeltui.

3103 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS

PIGAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų įdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

vaus darbo, Chicago Federation of Labor pasiūlė šaukti konferenciją aptarti įstatymo pasiūlymą, kuriuo leistų darbus prie Des Plaines River, paverčiant tą upę į švartą srovę.

Kadangi ta upė plaukia per kelis valsčius, tam reikalinga legislatojos pagalba, norint tą upę gerinti. Konferencijon kviečiamos abidvi Chicago ir Illinois Darbo Federacijos ir atstovai nuo Cook County Board ir Sanitary distrikto.

Graboriai

Stanley P. Mažeika

Telefonas Yards 1138

Graborius ir Balsamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai Turiu automobilis visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue

CHICAGO, ILL.

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuviuose kuopigiausia. Reikale maldžiu atšaukti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2513 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuviuose ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

BUTKUS

Undertaking Co.

P. B. Hadley Lic. Koplyčia dykai

710 West 18th Street

Tel Canal 3161

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th St.

Telefonas

Cicero 3724

J. Lulevičius

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauja laidotuviuose visose miesto ir miestelių dalyse. Moderniška koplyčia yeltui.

3103 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 1115

J. F. RADZIUS

PIGAUSIS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvis patarnauja geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų įdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

J. F. Eudeikis Komp.

GRABORIUS VEDEJAI

Didysis Ofisas: 4605-07 S. Hermitage Ave. Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS: 4447 So. Fairfield Avenue Tel. Lafayette 0727

SKYRIUS: 1410 So. 49th Ct., Cicero Tel. Cicero 3794

SKYRIUS: 3201 Auburn Ave. Tel. Blvd. 3201

Lietuvės Akusėrės

Vidikas-Lulevičienė

AKUSERKA

3103 S. Halsted St. Telefonas

Victory 1115

Valandos: nuo 8 iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 9 val. vakare

MRS. ANELIA K. JARUSH

Physical Therapy & Midwife Naujoji vieta

6109 South Albany Avenue

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir t. t. Moterim ir merginoms patarnai dovanai.

Phone Hemlock 9252

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akių Dirbtuvė

756 West 35th St. kampaas Halsted St.

Valandos: nuo 10-4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Jei abejojti apie savo akis, eik pas

DR. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Laikiniai persikėlė už kampo ir dabar randasi 4660 Gross Ave. Tel. Yards 4317

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M. D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai rytė; nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio.

Phone Canal 6222

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 rytė

Rezidencija: 6640 So. Maplewood Ave. Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare.

Rez. 3201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3343 South Halsted St.

VALANDOS: nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kampaas North Ave. ir Damen Ave.

Val.: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė sviesa ir diathermia

DR. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue

Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet. 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone Plaza 3202

Rezidencija Tel. Midway 5512 ir Wilmette 195

Ralph C. Cupler, M.D.

CHIRURGAS

Oakley ir 24 St. Tel. Canal 1712-0241

Valandos: Pamedėdais ir Ketvergais 3 iki 8 val. vak., Utrankimais ir Pėnyciomis 1 iki 4 v. v.

Lietuviai Gydytojai

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Ave. Netoli 46th St. Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS

DR. M. T. STRIKOL

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidare antra ofisą (su Dr. Lauraičiu — višų Bielskio-Rakicko aptiekos) po na. 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Telefonas Prospect 1930

Senas ofisas toj patioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820. Rez. 6641 So. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Valandos: 11 rytė iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena. Namų ofisas North Side 3413 Franklin Blvd. Valandos: 8:30 iki 9:30 vakaro

A. K. Rutkauskas, M. D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

DR. A. L. YUSKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1900 So. Halsted St. Rezidencija: 4193 Archer Ave. Valandos: 2-4 po piet. Phone Lafayette 0098

DR. A. P. Kazlauskis

Dentistas

4712 South Ashland Ave. Tel. Boulevard 7589

Ofiso valandos 9 rytė iki 8 vakaro. Residence Phone Hemlock 7691

PRANEŠIMAS

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas

Persikėlė į naują vietą po numeriu

1545 W. 47th St. Šalimai Depositors Banko skersai gatvės nuo Peoples Banko arti Ashland Ave.

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3

Tel. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330

Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlioj pagal sutartį

DR. MARGERIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3421 South Halsted St.

Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 val. vakare

Sėkmadieniais nuo 10 iki 12

DR. W. F. KALISZ

1145 Milwaukee Avenue

Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M. Seredoj vakare uždaryta

Nedėlioj pagal sutartį

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akusieris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare

Rezidencijos telefonai: South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoją 20 metų

4729 South Ashland Ave., 2 lubos CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIŪVOS

Moterisų, Vyrų ir Vaikų ligų

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. rytė, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena

Phone Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue

Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet. 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone Plaza 3202

Rezidencija Tel. Midway 5512 ir Wilmette 195

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Rockwell St. Tel. Republic 9723

Ivairūs Gydytojai

GYDO

Kraujo, odos, chroniškas slaptas ligas vyrų ir moterų, senas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette

Višų Ashland State Banko

1800 So. Ashland Avenue

VALANDOS: Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10 Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po piet

Telefonas Canal 0464

DR. A. A. ROTH

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas moteriškų, vyriškų, vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3102 So. Halsted St., Chicago arti 31th Street

Valandos: 1-3 po pietų, 7-8 vak. Nedėliomis ir šventadi. 10-12 diena.

Advokatai

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS

127 N. Dearborn St., Room 1113

Telefonas Central 4411

Valandos: nuo 9 rytė iki 4 po pietų

Gyvenimo vieta

3323 South Halsted Street

Tel. Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą

Nedėlioj nuo 9 iki 12 rytė

A. A. OLIS

R. A. VASALLE

(VASILIAUSKAS) ADVOKATAI

11 South La Salle Street

Room 1701 Tel. Randolph 6331

Valandos: nuo 9 rytė iki 5 val. vak. 3241 S. Halsted St. Tel. Victory 0562

2 valandos — 7 iki 9 vakare

Olis—Utrank. Ketv. ir Subatos vak. Vasalle—Pan. Ser. ir Pėnycios vak.

Leonas S. Mikelonis

Advokatas

10 South La Salle St. Vakaris nuo 6 iki 9 val. Phone Boulevard 3697

3315 South Halsted St.

J. P. WAITCHES

Lietuvis Advokatas

Iki 3 val. kurtuose — nuo 3 iki 9 Subatomis nuo 9 iki 9

52 East 107th St. kampaas Michigan Ave

Tel. Pullman 5950—namų Pull. 6377

Miesto ofise pagal sutartį

127 N. Dearborn St. Ketvergais ofisai uždaryti.

John Kuchinskas

Lietuvis Advokatas

2221 West 22nd St. Arti Leavitt St.

Telefonas Canal 2552

Valandos 9 rytė iki 8 vakaro. Seredoj ir Pėnycioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyje

Room 1502

CHICAGO TEMPLE BLDG. 77 W. Washington St. Cor. Washington and Clark Sts. Ofiso Tel. Central 2978

Namų Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN

(John Bagdžianas Borden) LIETUVIS ADVOKATAS

105 W. Adams St., Room 2117

Telephone Randolph 6727

Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 6-9

Telephone Roosevelt 9090

Namie 8-9 rytė. Tel. Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS

ADVOKATAS

29 S. La Salle St. Room 730

Tel. Central 6390 Val. 9-4

Rezidencija 6158 S. Talman Av. Tel. Prospect 3525

Paul M. Adomaitis

Advokatas

Ofisas vidurmiestyje

Room 2414

One North La Salle Bldg. One North La Salle St. (Cor. La Salle and Madison Sts.) Ofiso Tel. State 2704; 4412

JOSEPH J. GRISH

Lietuvis Advokatas

4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800

Rez. 6515 So. Rockwell St. Tel. Republic 9723

Bedarbių Šelpimo Reikalai

BEDARBIŲ ŠELPI-MO KOMITETAS

Ofiso naujas adresas:
BRIDGEPORT FURNITURE COMPANY
3224 South Halsted Street
Tel. Victory 1657
Valandos: nuo 9 iki 11 ryto
tiksliai

Pirmadienis, Gruodžio 22, 1930

Gauta dovanų nuo:

Stanley Slažis, 3216 S. Halsted St., K. Poška, 7200 South Wood St., Mrs. V. Poškienė, 7200 So. Wood St. ir Mrs. Daržinskienė, 2616 W. 69th St. (Maisto).

Paul Melios, 3409 S. Auburn Ave., J. Sinkus, 4608 Spaulding Ave. ir Jos. Klezas, 4316 So. Artesian Ave. (Rūbų). Anna Orliakienė, 1730 So. Halsted St. (Vygė ir "buggy").

J. Gaizauskas, 3634 Douglas Boulevard, pinigais \$5.00.

Siandien Mrs. Visbaras, 6307 S. Kedzie Ave., komitetė A.L.T. Sandaros 100 kuopos, atidavė į Liet. Bed. Šelp. Komiteto Fondą — \$2.61.

p. P. Mockienė, "Naujių" direktoriaus žmona, vietoj siųstų pasveikinimų, aukavo bedarbiams \$2.00.

(Pinigai "Naujienose").

Lietuvių Bedarbių Šelpimo Komitetui, kuris įvyko Pėnų vakare, gruodžio 19tą, įvairiausių maisto aukavo sekami žmonės:

P. Knaber, 3348 So. Morgan St., M. Waitkus, 3010 Auburn Ave., Mrs. Bercher ir Mr. Nakrošius.

Nauji Registrantai:

M. Kukštiečienė, Ona Zaviščiūtė, V. Matulevičienė, Anna Ramanot, Amelia Hartman, Saltmiris, Annie Lankus, Gerlukas, Grigaliūnas ir Ona Zymontienė.

Duota valgio-sandvičių bedarbiams:

Knizikas, Jonitis, Grigaliūnas, Rubis, Justa, Butkus, Skirmont, Wapieda, Karpawka, Masulis, Jakubauskas, Subaitis, Andriulis, Petrauskas, Vincevičius, Gečas, Sabutis, Leiba, Batnis, Nutautas, Derlukas, Jurgis Bauba ir J. Reičiūnas.

Duota maisto:

Mrs. Sabas, Knizikienė, Steponaitienė, Marie Craig, J. Yegman, Strugienė, Sabarauskienė, Jucius, Janush, Saltmiris, Hartman, Rentkauskas, Lankus, Zabaraušienė, Ona Gilda, Bessie Jucius, Veronika Matulevičienė, Kukštiečienė, Zaviščiūtė, Mary Netoutt, Anna Ramanot.

Dar trys šeimos susėlptos

Be vakar paskelbtos p. Maslauskų šeimos padėkos, dar gavo per Bedarbių Šelpimo Komitetą iš ALTS 100 kuopos moterų maisto šios šeimos:

Ona Galinski, Liudvika Stoškienė ir Ona Lush. Maisto produktai maždaug tokie pat, kaip vakar paskelbta.

Labdarybė

(Tas)

žiur. "Naujienos" No. 298.
Nors driskus, bet žmogus;
Jis ir turi sielą;
Kol' sotus,.....patogus,
Ir jam gyvent' miela.
Gi žmogaus gyvybė.....
Juk tai šventas daiktas.
Be žmogaus esybės,
Pasaulis būtų baigtas.
Gamtos pamokintas,

Daug vertesnis vyras,
Neg' "momkų" augintas,
(Tuščiaisiais pagyrais),
Be motinos meilės,
Nors but karalaitis,
Nebus pirmiejiis,
Nes dvasioj' našlaitis;
Jį viršins "machorkis" —
Čigonas — veltėdis;
"Balkanų gi Gorkis (valka-
[ta-literatas])
Gal but "princams" tėtis....
Bemokslis, bedalis,
Kur's nun daug, daug kenčia,
Rytoj'.....bus dauggalis;
Pats' sėsis į kerčią.

Tylintis.

(Bus daugiau)

Bedarbių Šelpimo Komiteto pirminio raporto

(Prakalba pasakyta Bedarbiams šelpti koncerte)

Gerbiamoji publika:

Siandien mes čia susirinkome del šelpimo bedarbių.

Bedarbė siaučia netik šioje šalyje, bet visame pasaulyje. Ekonomistai tvirtina, kad ši bedarbė yra tiesioginė pasekmė pasaulinio karo. Pasaulis dar vis brangiai moka už tą pasibaigusią skerdynę. O ekonomistai karo yra dar baisnesnis ir už šiaip karą.

Lietuvius, kaip atėjūnus, ši bedarbė palietė skaudžiai. Daugelis nesupranta gerai anglų kalbos; nemoka jokio amato; tokiems dabar begalo sunku yra gauti bent kokį darbą.

Tai ką mes turime daryti su mūsų lietuviais bedarbiais? Skaudus klausimas. Sunkus ir atsakymas.

Mes čia visi atvažiavome neva laimės įieškoti. Bet dabar vietoj laimės, bedarbius spaudžia baisus vargas. Prišimame gyventi pusbardžiuojant, o net ir bado šmėkla žiuri kaip kuriems stačiai į akis. Kur išeiti? Kas bus su rytojumi? Kur gauti darbą?

Tie klausimai sunkūs. Naktį negalima užmigti. O vaikai prašo valgyti. Kiti tėvai įpuola desperacijon, apleidžia savo moterį ir vaikus, išvažiuoja nežinia kur.

Ką tokia moteris turi daryti pasilikusi su mažais vaikais be skatiko ir be darbo? Kas ją priglaužia? Kas jai pagelbės?

Dabar Chicagoje yra susitvėręs Bedarbių Šelpimo Komitetas. Mes matome kasdien susirupimusius ir nuliūdusius veidus. Visi tik prašo: Darbo, darbo, bent kokio darbo.

Kur mes galime jiems duoti darbą? Dirbtuvių neturime, darbai priguli kitiems. Net ir už pinigus niekur negalima gauti darbo.

Tiesa, su didelėmis šeimynos bedarbiams yra sunkus gyvenimas. Bet jis buvo sunkus ir pirmiau.

Mes šioje šalyje ne vienas neturime jokios garantijos kas link darbo. Siandien kurie dirba, rytoj gali atsidurti ant gatvės. Taigi prisieina vienas kitam pagelbėti.

Bedarbių Šelpimo Komitetas ir yra tuo tarpininku tarpe dirbančių ir bedarbių. Mes gauname nuo gery ir širdingų žmonių rūbų, maisto, pinigų ir šelpiame nedarbo prislėgtas šeimas.

Rodos dar pirmu sykiu tarpe Chicago lietuvų pradėtas toks platesnis organizuotas darbas: šis pagalbos darbas sunkus, bet jis naudingas ir nedarbo laikui, reikalingas.

Pradžioje atėdavo labai nuplyšusių, apskarusių bedarbių. Bet dabar jų paviršutinė išvaizda kiek pagerėjo. Kiti jau ir darbus šiokius tokius gavo. Jie dėkavoja už pagalbą.

Bet mūsų darbas vos tik prasideda. Dar visa žiema prieky. Dar daugelis bedarbių negreit galės darbą gauti. O gyventi ir maitinti kudičius reikia. Tokiems pagalba būtina reikalinga.

Reikia manyti, kad amžinai taip nebus. Darbų atsiras daugiau netik Chicagoj, bet ir kituose miestuose. Nusiminti nėra reikalo. Lietuviai mokės organizuoti būdą vienas kitam pagelbėti sunkioje valandoje.

Bedarbių Šelpimo Komiteto nariai dirba iš pasišventimo. Mes negauname jokio mokesčio, vien tik butinas išlaidas. Mes esame, nelyginant, tie svieto lygintojai — nuo vieny gauname — kitiems atiduodame.

Pas mus žmoniskumas — pirminėje vietoje. Mes neklau siame atsilankiusio bedarbio į mūsų ofisą: prie kokios partijos jis priklauso, kokio tikėjimo jis yra. Mes tik žiurime, kad jis būtų lietuvis — tai viskas.

Jei dasizino, kad atėję prašyti pagalbos, turi daug pinigų bankoje, toks mūsų pagalbos negauna.

Arba atsilanko kartais ir išsigėrusių. Tokie pas mus irgi pagalbos negauna. Tokius turėtų gėlbėti tos įstaigos, kur jie savo pinigų, protą ir sveikatą pragerė.

Bet yra šeimynų, kurioms pagalba būtina yra reikalinga. Tos šeimynos beveik kasdien pusbardžiuoja.

Štai čia paduodu pluoštą statistikos žinių:

Nuo lapkričio 19 iki gruodžio 19, 1930, į Bedarbių Šelpimo Komiteto ofisą atsilankė 144 šeimos, viso su vaikais 623 asmenys. Tos šeimos turi vaikų 335.

Pavienių vyrų atsilankė 155. Bedarbių Šelpimo Komitetas gavo rūbų ir maisto nuo 134 asmenų.

Per tą laiką (per vieną mėnesį) mes išdavėm rubais ir maistu del 323 asmenų.

Tai toks yra mūsų trumpas pranešimas. Išigilinkime į tas skaitlines ir pagalvokite: ką mes turime daryti su lietuviais bedarbiais?

Bedarbių Šelpimo Komiteto Pirmininkas, Antanas Žymontas, Chicago, Ill. Gruodžio 19, 1930.

Mūsų darbuotė

Prakalba, pasakyta Bed. Šelpti Koncerte

Bedarbių Šelpimo Komitetas yra susitvėręs iš geros valios žmonių, kurie rūpinasi savo tautos gerove, teikdami ligalaidinę pagalbą vargo ir bado prispasutiems lietuviams. Tas komitetas visus lygiai šelpia. Kuriam tik duonos kėsnis yra reikalingas, tas jį gauna.

Žinoma, parama nėra duodama be ištyrimo šeimynų, nes yra tokių, kurie kai dirbo visą savo uždarbį karčiamoj palikę arba pralose. Todel tokius šelpiti būtų nusikraudimas našlių ir našlaičių — paliegių ir senelių.

Kuris, kai dirbo negyveno dorai, netaupė skatiko juodajai dienai, tas šiandien nėra vertas pagalbos ir jis jos negauna.

Tuom pačiu laiku, višminėtai komitetas, turėdamas žmoniškumą negali visai nuo savęs atstumti ir tuos, kurie duonos kėsnis šiandien nėra verti; Laiks nuo laiko pavalgydina juos, duoda jiems rūbų ir pataria kaip savo broliams, idant jie, progai pasitaikius darbo gauti, nepraleistų centus, bet taupyti. Nes jei mes busime sveiki ir jei dar ilgai gyvensime, tad daug juodų dienų susitiktų turėsime. Šioji bedarbė nėra pirmutinė, taipgi ir nebus paskutinė.

Jus matot jog pirmoji šelpimo eilė stovi šeimynos tikrai vertos pagalbos. Jūsų aukoti dueriai nėra dalinami del visu, kuris tik jo reikalauja.

Mūsų trumpo laiko darbuotė yra pilna visokių nuotykių. Gimsta nesutikimai šeimose ir viens kitą apleidžia. Pereitą savaitę, mokyklos amžiaus jaunuolis besirupindamas savo motutės, brolio, ir sesers likimu, susižeidė nuo geležinkelio angliš benešdamas. Jis tėvo neturi; jo motina turi širdies ligą. Nėra kas jo sveikata rūpintus. Bedarbių S. K. bus priedermė kuogreičiausiai jam medikale pagalbą suteikti.

Atėina didieji žiemos šalčiai. Bedarbių skaičius didina, tuomi ir jų reikalai didėja. Kad apirpinti, nors mažuma, maistu ir kuru, reikia pinigų. Tad šis vargas tam tikslui ir yra surengtas. Jus, kurie čion esate, atėjote su tikslu idant sustiprinus B. S. K. veikimą. Be jusų, be visuomenės paramos, nebūtų galima ši labdarinę darbą tęsti toliaus.

"Naujienose" telpa straipsniai, vaizduojanti bedarbių gyvenimą, jų likimą.

Darbininkams reikėtų susisiekti į vieną organizaciją, kurios vadų priedermė būtų mokytį mus kaip gyventi, idant nedarbo metu netaptume kitiems našta.

Šį vakarą, vardan visų bedarbių, kuriems yra duodama pagalba, aš noriu išstati širdingą ačiū mūsų visuomenei už aukas, kurios kasdien plaukia.

Teipgi aš norėčiau kad šis prakalbus darbas būtų be ribų, kad jis išstietų savo ranką ir užvandenyno gyvenantiems lietuviams. Ten daug yra vargšančių o mažai tokių kurie galėtų kuomi juos šelpti.

—Dėdė Titus.

Kaip Mickienė su kačerga banditams įpylė

Vyras su žmona ir 9 metų duktere nuvykė du ginkluotus plėšikus

Ką reiškia geros lietuviškos šeiminkės kačerga, skaudžiai gavo patirti du profesionalai plėšikai pereitą šeštadienio naktį, užpuolę lietuvių groserniuko Jono Mickaus krautuvę, 3220 Wallace st.

Vakare vėloka į krautuvę įėjo du "kostiumeriai" ir nutaikę progą, kada p. Mickus pasilikto pats vienas su jais, išsitraukė revolverius ir atkišo. Mickus žaibo greitumu stvėrė vienam už revolverio ir pradėjo su juo grumtis, norėdamas šaudyklę atimti. Tuo momentu, ant laimės, iš virtuvės su visa kačerga rankoj pasirodė Mrs. Mickienė, ir pamatė, kad jos vyras su vienu "kostiumeriu" ritasi, o kitas jau taiko į jį su revolveriu, prisolus kirsti su kačerga banditui per nugarą, ir kaip matai jį nuginklavo.

Mr. Mickus tuo tarpu parito savo oponentą, o Mrs. Mickienė aušino antrąjį kol tik tas kaukdamas išbėgo pro duris. Mrs. Mickienė tuomet nusiskubino vyru į pagalbą, o jaunutė Mickų dukrelė, 9 metų amžiaus, paskambino į policijos stotį, ir kai policijos skydas atvažiavo, tai rado tokį vaizdą: Mickus sėdėjo plėšikui ant sprando, o Mickienė su kačerga tebeaušino plėšiko minkštumą, ir šiaip kur dar papuolė. "The other one got away!" triumfuodama pareiškė policijai smarkioji šeiminkė.

Policija susipakavo išvanotą plėšiką ir nusižėdė. Greit sugavo ir antrąjį, jo paties plėšiko namuose. Jie pasirodė: John Smalley, 35 metų amžiaus, 3025 Lock st. ir Joseph Moch, 3022 Lock st.

Mr. ir Mrs. Mickai abudu sužeisti į galvas besigrumdami su plėšikais.

Rytoj mūsų korespondentas paruoš daugiau apie tai.

Filmiai iš Lietuvos

Judamųjų paveikslų emėjas, p. C. G. Lukšis, vėl pagrijo į

Chicago, praleidęs vasarą Lietuvoje. Po Naujų Metų jisai ketina savo filmas pradėti rodyti publikai.

Siemet p. Lukšui pavyko nu-traukti Lietuvoje labai įdomių paveikslų ir jisai tikisi, kad amerikiečiai jais bus patenkinti.

Clearing

Petras Šobliauskas užmuštas darbe

Pereitą sekmadienį Petras Šobliauskas, 43 m., gyvenęs 5654 W. 64th Pl., tapo mirtinai sužeistas Belt geležinkelio yarduose, kur jis dirbo. Jį suvažinėjo traukinis, sutrindamas abi kojas. Sužeistasis skubiai p. Eudeikio ambulansu tapo nuvežtas St. Bernard ligoninėn, kur bandyta buvo padaryti operaciją — nuplauti abi kojas, bet bedarant operaciją Šobliauskas mirė.

Velionis paėjo iš Davėnų kaimo, Zelvės vals., Vilkmergės apskr. Lietuvoj liko moteris ir sunus. Pašarvotas yra namuose, kur gyvena. Laidotuvis bus rytoj, gruodžio 24 d., 2 val. po piet, iš namų į Tautiškas kapines. Laidotuviems rūpinasi p. J. Šestokas, patarnauja p. Eudeikis.

Mirė Antanas Pikelis

Pereitą penktadienį, gruod. 19 d., po trumpos ligos Cook pavieto ligoninėj pasimirė Antanas Pikelis, gyvenęs 6060 S. State St. Dirbo N. Y. Central geležinkelio yarduose. Velionis buvo vedęs, bet jo moteris gyvena Lietuvoj. Kiek žinoma, Chicagoj jis turėjo pusseserę Kotryną, gyvenančią Bridgeporte ar Roselande.

Giminės ir draugai prašomi tuojaus atsišaukti pas graborių Eudeikį (4605 S. Hermitage Ave., tel. Yards 1741) susitarti del palaidojimo.

Džiozulis Onimunas

Cicero Dzukų — legenda

Per kiek laiko Mecionų Onulė gaudė Džiozulį, kol pavyko jį iš gyvos našlės atpratinti. Bet kai atėjo indikų diena, tai Onulė Džiozulį taip nučestavo, kad, broliui, abudu pas kleboną atsidurė.

Klebonas šliubo neduoda. Svetky, sako, reikia. Kur ci unt greitųjų juos gausi! — Te, sako Onulė, važiuojam ink marketų parką pas motėculį ir Topylį: ani mum pasviecyis ir už brolaiciu pabus. Anie vienmecial su Džiozuli, kaip cik ciks.

Viską surengė, sutvarkė ir Džiozulis neteildėja ne is vietos. Vel nučestavo, kad butu drasesnis int šventu šliubu eic, Nutusė Onulė Džiozulį ir prisiršio taip tvirtai, kad ir pati nebeatrštų.

Parvažiojo Onulė, partusė Džiozulį, paačiavo, padėkavojo broliuči už karą ir gesą, paly-

pražuves

Daugelis pirmųjų išpučių dažnai esti sugadinama koki nors mažu iš pažiūros daiktu.

Tai yra plunksnų gali taip padaryti, jog kitiem patiktum. O vienok, dažnai koks mažas daiktas gali neįesti jums įti pirmim.

Pavyzdžiui, Jeigu žmogaus dantis yra nešvarus, tai jis noroms ar nenoroms turėsite ta kaip užmetima tam žmogui. O tuo tarpu gal-but toks pat užmetimas yra daromas ir jums.

Listerine, dantu tepalas, valo dantis nauju būdu. Musu chemikal pagalba surado sustačius šitikiro šveičia nedrausdamas dantu emalės — tas sunkus uždavinis pagaliau tapo išrietas.

Didelė tuba Listerine dantu tepalo kainuoja tik 25 centus; gausite per savo aptiekorių. Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U. S. A.

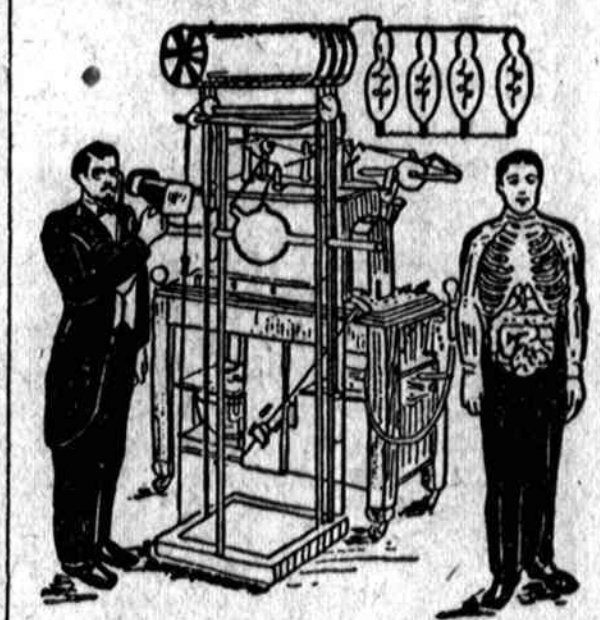
dėjo gyvąją našlę namuči ir jai paačiavo už Džiozuli per šešioliką metų paglobimą, ir pradėjo ruošti ant ryto meto "hanimung" su Džiozuli traukti.

Besiręgiant, besipakuojant, priėjo prie durų kokie tai vyrai neregėti, paskambino. "Ar čia Onulė, ta is, Dzukijos gyvena?" — Čia. — "Mes Onulė areštuojam ir, į Dzukiją deportuojam," pasakė vyrai neregėti, ir pančiai kšeniuose sužvangėjo. Nuvėžė Onulė, nutusė į dželį ir duris užvėrė.

PRANESIMAI

ŠAUKITE REPUBLIC 9101 ir gausite pagalbą nuo jūsų degingų ir skausmų paimant vieną iš mūsų mokslinio masojo treatmentų. Mes specializuojamės sumažinime jusų perdidelio svaramo. THE SIXTY THIRD & ASHLAND HEALT SYSTEM 6327 S. Ashland Ave. Republic 9101 North Side Bijunelio choras starys scenai opere "Gėlių Daržas", gruodžio 28 d. Crystal Hall, 2705 W. North Ave. Kviečiame visus atsilankyti. Komisija.

"Birutės" Choro repeticija įvyks šandien vakare, lygiai 8 val. Gage Park svetainė. Visi choro dainininkai-kės maloneit laiku pribut. Valdyba.

Specialistas gydymo chronikų ir naujų ligų. Jei kiti negalėjo jums išgydyti, atsilankykite pas mane. Mano pilnas išsėminavimas atidoms juos tikra lieta ir jei aš spėsiu jus gydyti, avėlėta jums sugrą. Žiūrkit pas tikrą specialistą, kuris neclaus juos kur ir kas jums skauda, bet patie pasakyti po galutinio išsėminavimo—kas jums yra

Dr. J. E. Zarembo
20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nėdėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

MADOS

2842 — Elegantiška, naujojiško fasono suknelė. Tokios dar nematėte. Išrodo paprastą ir kartu labai elegantišką. Sukirtos miteros 16, 18, taipgi 36, 38, 40 ir 42 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau viršūrodytu pavyzdžių, prašome iškirsti aduotą blankutę arba pridurti pavyzdžio numerį, pažymėti miterą ir aiškiai parašyti savo vardą, pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galima prisijusti pinigų arba krasos ženkleliais kartu su užakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienų Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdėdu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No _____

Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)

(Adresas)

(Miestas ir valst.)

Verkia Onulė, riliuoja, džiau-gias gyvenanšlė, valiuoja.

Veža Onulė atgal į kraują; grįžta Džiozulis į seną rojų. Rk.

ATMINK SAVO NAUDAI,
kad veddamas visus reikalus per
S. L. Fabian & Co.
809 West 35th St.,
CHICAGO
Tel. Boulevard 0611 arba 0774
Visad sutauptysi daug išlaidų

Perkam Mortgage'us ir Bonas. Skolinam pinigų ant Namų. Parduoam ir išmainom visokių turta. Įsirinam namus ir viską vertinga. Padarom daverstas ir Pirkimo bei Pardavimo Notariūskus rašus. Siunčiam Pinigus ir Laivakortes. ATSAKANTIS PATARNAVIMAS MES GVARANTUOJAM SAVO ATLIKTA DARBA.

CLASSIFIED ADS.

Educational
Mokyklų
MOKYKIS BARBERYSTES AMATO.
Dienomis ar vakarais. Del informacijų šauk arba rašyk:
INTERNATIONAL BARBER COLLEGE,
672 West Madison Street.

Business Service
Biznio Patarnavimas
PATENTAL copyrights — Išridimai visokios rūšies.
B. PELECHOWICZ,
2300 W. Chicago Ave. Brunswick 7187

SUTAUPINKIT ant anglų Boulevard 1035. Garsus Radium Mine Run \$6.50 už toną su pristatymu vežimui lodais: Nutmeg Egg ir Lump \$8 už toną su pristatymu vežimui lodais. GOVALIS.

Boulevard 6520 Res. Yards 4401
NORKUS & CO.
Perkrautom rakandus, pianus ir visokių biznisų, taipgi is miesto i miesta. Teisingas patarnavimas.
1706 W. 47th St.
CHICAGO

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA CONSUMERS
Stogy Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaiditavimas. Mes atliekame geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

Financial
Finansai-Paskolos
SKOLINAM PINIGUS
Neimam komisio nuo \$50 iki \$300
Po valstijos priežiūra
J. NAMON & CO.
MORTGAGE BANKERS
6755 So. Western Avenue
Tel. Grovehill 1038

PINIGAI
Mes skolinam nuo \$50 iki \$800
Neimam komisio
Nuokintis mokamas ant neišmokėtos sumos
Finance Corporation of Illinois
Po valstijos priežiūra
3804 S. Kedzie Ave.

Miscellaneous for Sale
Ivairūs Pardaviniai
DIDELIS SUTAUPIMAS ANT MEGZTŲ VILNONIŲ

SVETERIŲ
Storų ir plonų, del vyrų, vaikų, moterų ir merginų. Mes parduodame megztinius sveterius už nuo 75% iki 100% sutauptima. Megztos vilnonės kojines del vyrų ir moterų. Seni sveteriai sutaisomi.

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP
F. SELEMONAVICIA, savininkas
504 W. 33rd St., art Normal Ave.
Tel. Victory 3486
Atdara kasdien ir vakarais.

Radios
CASH PIRKĖJŲ ATIDAI
Visiškai nauji floor sampeliai Majestic, Zenith, Fada. Stenite ir kitų žymiausių ididėbyčių už 40% nuolaidos.
2332 W. Madison St.

Personal
Asmenų Ieško
DAVID KAINU, atsišaukite, nes aš noriu apmokėti jusų bilą ir atsiimti daktus